

POČETNA PROVJERA

Obrazovni ishodi, rješenja, bodovanje

Obrazovni ishodi koji se vrednuju u provjeri

Na temelju Kurikuluma za nastavni predmet Hrvatski jezik za osnovne škole (Zagreb, 2019.) u *Početnoj provjeri* provjeravaju se sljedeći ishodi:

OŠ HJ A.6.3.

Učenik čita tekst, uspoređuje podatke prema važnosti i objašnjava značenje teksta.

Razrada ishoda:

Učenik izdvaja važne podatke iz čitanoga teksta.

OŠ HJ A.6.5.

Učenik oblikuje tekst i primjenjuje jezična znanja o promjenjivim vrstama riječi na oglednim i čestim primjerima.

Razrada ishoda:

Učenik upotrebljava u govoru i pismu glagolske oblike za izricanje vremena.

Učenik upotrebljava u govoru i pismu glagolski pridjev trpni; glavne i redne brojeve.

Učenik upotrebljava u govoru i pismu glagolske oblike za izricanje vremena i načina.

Učenik provodi (i, gdje je potrebno, bilježi) glasovne promjene u riječima.

OŠ HJ A.6.6.

Učenik uočava jezičnu raznolikost hrvatskoga jezika kroz hrvatsku povijest.

Razrada ishoda:

Učenik se upoznaje se s pojmovima trojezičnosti (staroslavenski, starohrvatski i latinski) i tropismenosti (glagoljica, hrvatska cirilica/bosančica, latinica) kroz hrvatsku povijest.

Učenik se upoznaje sa spomenicima hrvatske srednjovjekovne pismenosti i Prvotiskom.

Rješenja i bodovanje zadataka

1. a) 1 bod

Siromah je bogatašu vratio novac jer je shvatio da novci donose brigu, a da je život kakav vodi sa svojom obitelji izvor veće sreće i zadovoljstva nego novac i bogatstvo koje bi stekao. / Shvatio je da novac ne donosi sreću, već brigu.

b) 1 bod

Lako je biti bogat, teško je biti sretan. (rumunjska poslovice)

› **Bodovanje:** Svaki točan odgovor donosi jedan bod, ukupno dva boda.

2. 5 bodova

Unatoč **svojem(u)/svom(u)** novcu bogataš nije bio sretan. Zavidio je siromahu na **njegovu** životu.

Ponudio **mu** je novac ne bi li doznao što je uzrok **tolike** siromahove sreće. Nije shvaćao da mu bogatstvo sa **sobom** nije donijelo zadovoljstvo i mir.

› **Bodovanje:** Svaka točno dopunjena zamjenica donosi jedan bod, ukupno pet bodova.

3. 6 bodova

osobna zamjenica	posvojna zamjenica	povratno-posvojna zamjenica	povratna zamjenica	pokazna zamjenica	upitna zamjenica
njih/njima	moja	svoj	sebe	ovi	što

› **Bodovanje:** Svaka točno određena vrsta zamjenice donosi jedan bod, ukupno šest bodova.

4. 5 bodova

– Ne treba **meni**, kršćanine **moj** dobri, **tvoga** novca? Ni **njega** neću, ni brigu koju sa **sobom** nosi!

D/dat.

V/vok.

G/gen.

A/ak.

I/instr.

› **Bodovanje:** Svaki točno određen padež donosi jedan bod, ukupno pet bodova.

5. 2 boda

Sreću si ne možeš kupiti novcem, sretan si ako ti je duša mirna.

zamjenica (povratna zamjenica)

glagol (pomoćni glagol)

› **Bodovanje:** Svaka točno određena vrsta riječi donosi jedan bod, ukupno dva bodova.

6. 1 bod

c) Trećega dana vratio je novac bogatašu.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

7. a) 4 boda

riječ	vrsta riječi
li	čestica
od	prijedlog
sretna	pridjev
mu	zamjenica
opet	prilog
plesala	glagol
drugo	broj
jutro	imenica

› **Bodovanje:** Svaka točno imenovana vrsta riječi donosi pola boda, ukupno četiri boda.

b) 2 boda

Siromašak nije znao što **li** će **od** sreće, **sretna mu** djeca **opet plesala** k'o i prije, a **drugo jutro** svi na posao!

› **Bodovanje:** Svaka točno zaokružena imenska riječ donosi pola boda, ukupno dva boda.

8. 3 boda

Siromah zasniva u gajde.

Drugoga dana ne kreće za poslom.

Donio mu je lijepu vijest.

› **Bodovanje:** Svaka točno preoblikovana rečenica donosi jedan bod, ukupno tri boda.

9. 3 boda

Bogataš se zaputi siromahu. — PRIJELAZNI
Nosio mu je tisuću novčića. — NEPRIJELAZNI
Opet će plesati siromahova djeca. — POVRATNI

› **Bodovanje:** Svaki točno određen glagol prema predmetu radnje donosi jedan bod, ukupno tri boda.

10. 3 boda

Siromahov život bio je **ispunit/ispunjen** ljubavlju.
Veliko je bogatstvo **ponudženo/ponuđeno** siromahu.
Bogataš je **ispraćen/ispraćen** sa zahvalnošću.

› **Bodovanje:** Svaki točno podcrtani glagolski pridjev trpni donosi jedan bod, ukupno tri boda.

11. 3 boda

Siromah je volio (*voljeti*) svoju obitelj.
Djeca su plesala (*plesati*) uz očeve gusle.
Siromašna obitelj živjela je (*živjeti*) sretno.

› **Bodovanje:** Svaki točno napisan perfekt donosi jedan bod, ukupno tri boda.

12. 8 bodova

Siromah je bio živio / bijaše živio (*živjeti*, pluskvamperfekt) u spokoju i miru unatoč tešku životu. Uživaše (*uživati*, imperfekt) gledajući svoju dječicu kako veselo skakuću (*skakutati*, prezent) uz njegovu svirku. Bogataševe riječi uniješe (*unijeti*, aorist) nemir u njegov život. Stalno razmišljaše (*razmišljati*, imperfekt) što će (*htjeti*, prezent) s tisuću novčića. Na kraju je shvatio (*shvatiti*, perfekt) da novac ne donosi (*donositi*, prezent) čovjeku sreću.

› **Bodovanje:** Svaki točno napisan glagolski oblik donosi jedan bod, ukupno osam bodova.

13. 1 bod

b) Kad bude imao mir u duši, bit će sretan.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

14. 1 bod

Dok budem čitao ovu priču, shvatit ću što je sreća.

› **Bodovanje:** Točno napisana rečenica donosi jedan bod, ukupno jedan bod.

15. 3 boda

Žena **bi** ga **bila** rado **odobrovoljila**. — IMPERATIV
Svi **bismo bili** sretni. — KONDICIONAL PRVI
Rekao je ženi **neka** ga **pusti** na miru. — KONDICIONAL DRUGI

› **Bodovanje:** Svaki točno određen glagolski način donosi jedan bod, ukupno tri boda.

16. 1 bod

O priči bismo razgovarali na satu.

› **Bodovanje:** Točno preoblikovana rečenica donosi jedan bod.

17. 2 boda

niječna: Djeca ne bi rado plesala.

upitna: Bi li djeca rado plesala?

› **Bodovanje:** Svaka točno preoblikovana rečenica donosi jedan bod, ukupno dva boda.

18. 4 boda

Pogledao sam sinoć taj film.

Ni milijun novčića ne bi ga usrećilo.

Bit će kako je planirano.

Naradit ćemo se u životu.

› **Bodovanje:** Svaka točno ispravljena riječ donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

19. 3 boda

Najznačajniji cjeloviti spomenik rane hrvatske pismenosti jest Bašćanska ploča.

Nastala je oko 1100. godine na otoku Krku. Pisana je na hrvatskom jeziku pismom glagoljicom.

› **Bodovanje:** Točno napisan podatak donosi jedan bod, ukupno tri boda.

20. 2 boda

c) Tiskan je u Zagrebu.

d) Tiskan je na latinici.

› **Bodovanje:** Svaki točan odgovor donosi jedan bod, ukupno dva boda.

Rješenja i bodovanje zadataka

1. a) 1 bod

Bogataš se siromahu čudio zato što mu nije bilo jasno kako unatoč siromaštvu i teškome radu živi sretnijim i zadovoljnijim životom od njega koji je mnogo bogatiji. / Bogataš nije znao što je uzrok siromahove sreće.

b) 1 bod

Novac liječi sve rane osim rane duše. (njemačka poslovice)

› **Bodovanje:** Svaki točan odgovor donosi jedan bod, ukupno dva boda.

2. 5 bodova

Siromah nije zavidio bogatašu zbog **njegova** bogatstva. Zahvalio **mu** se na novcu jer je shvatio da **taj** novac ne može sa **sobom** donijeti sreću koju on ima u **svojoj** obitelji.

› **Bodovanje:** Svaka točno dopunjena zamjenica donosi jedan bod, ukupno pet bodova.

3. 6 bodova

osobna zamjenica	posvojna zamjenica	povratno- posvojna zamjenica	povratna zamjenica	pokazna zamjenica	upitna zamjenica
meni/njega	tvoj	svoje	sobom	onom	što

› **Bodovanje:** Svaka točno određena vrsta zamjenice donosi jedan bod, ukupno šest bodova.

4. 5 bodova

– Poznam **te** poštena, prijatelju **moj**, novac ću **ti** dati, a ti s **njim** počni trgovati – dar je to od **mene**.
A/ak. V/vok. D/dat. I/instr. G/gen.

› **Bodovanje:** Svaki točno određen padež donosi jedan bod, ukupno pet bodova.

11. 3 boda

Djeca su čitala (*čitati*) ovu priču.

Siromahova žena vidjela je (*vidjeti*) njegovu uznemirenost.

Bogataš je želio (*željeti*) biti sretan.

› **Bodovanje:** Svaki točno napisan perfekt donosi jedan bod, ukupno tri boda.

12. 8 bodova

U siromahovu susjedstvu življaše (*živjeti*, imperfekt) bogataš. Njegov mu novac ne donese (*donijeti*, aorist) zadovoljstvo i sreću. Stoga bijaše ponudio / je bio ponudio (*ponuditi*, pluskvamperfekt) siromahu novac da dozna (*doznati*, prezent) što je (*biti*, prezent) uzrok njegovoj sreći. Međutim, on odbi (*odbiti*, aorist) novac. Kad je razumio (*razumjeti*, perfekt) siromahove riječi, zaplače (*zaplakati*, prezent) gorko.

› **Bodovanje:** Svaki točno napisan glagolski oblik donosi jedan bod, ukupno osam bodova.

13. 1 bod

a) Vratit ćeš mi ovih tisuću novčića kad se budeš obogatio.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

14. 1 bod

Dok bude imao mir u duši, osjećat će sreću.

› **Bodovanje:** Točno napisana rečenica donosi jedan bod, ukupno jedan bod.

15. 3 boda

Svake **bi** večeri otac **posegnuo** za gajdama.

Bogataš mu je rekao **neka trguje**.

Bio bi se odrekao novca za siromahovo zadovoljstvo.

IMPERATIV

KONDITIONAL I.

KONDITIONAL II.

› **Bodovanje:** Svaki točno određen glagolski način donosi jedan bod, ukupno tri boda.

16. 1 bod

Zapamtili biste pouku ove priče.

› **Bodovanje:** Točno preoblikovana rečenica donosi jedan bod.

17. 2 boda

niječna: Žena ga ne bi oraspoložila.

upitna: Bi li ga žena oraspoložila?

› **Bodovanje:** Svaka točno preoblikovana rečenica donosi jedan bod, ukupno dva boda.

18. 4 boda

Bit će to sve u redu!

Plesat će djeca.

Njegova je sreća veća od milijuna.

Baš je želio pročitati taj strip.

› **Bodovanje:** Svaka točno ispravljena riječ donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

19. 3 boda

Bašćanska ploča najznačajniji je cjeloviti spomenik rane hrvatske pismenosti.

Nastala je na otoku Krku oko 1100. godine. Pisana je pismom glagoljicom na hrvatskome jeziku.

› **Bodovanje:** Točno napisan podatak donosi jedan bod, ukupno tri boda.

20. 2 boda

b) Tiskan je 1455. godine.

c) Tiskan je u Zagrebu.

› **Bodovanje:** Svaki točan odgovor donosi jedan bod, ukupno dva boda.

PRIJEDLOG OCJENJIVANJA

BODOVI	POSTOTCI	OCJENA
64 – 57	100 – 90 %	5
56 – 48	89 – 77 %	4
47 – 39	76 – 63 %	3
38 – 32	62 – 50 %	2
31 – 0	49 – 0 %	1

GLASOVI, NAGLASCI, GLASOVNE PROMJENE

Obrazovni ishodi, rješenja, bodovanje

Obrazovni ishodi koji se vrednuju u provjeri

Na temelju Kurikuluma za nastavni predmet Hrvatski jezik za osnovne škole (Zagreb, 2019.) provjeravaju se sljedeći ishodi:

OŠ HJ A.7.3.

Učenik čita tekst, izvodi zaključke i tumači značenje teksta.

Razrada ishoda

Učenik razlikuje slične podatke u čitanome tekstu.

OŠ HJ A.7.5.

Učenik oblikuje tekst i primjenjuje znanja o sintaktičkom ustrojstvu rečenice na oglednim i čestim primjerima.

Razrada ishoda

Učenik razlikuje ulogu samoglasnika i suglasnika u hrvatskome standardnom jeziku.

Učenik imenuje i razlikuje jezične jedinice.

Učenik imenuje naglaske u hrvatskome standardnom jeziku.

Učenik uočava razlikovnu ulogu naglasaka na oglednim i čestim primjerima.

Učenik razlikuje glasovne promjene: sibilizacija, palatalizacija, jotacija, nepostojani a.

Učenik provodi (i, gdje je potrebno, bilježi) glasovne promjene u riječima.

Rješenja i bodovanje zadataka

1. a) 1 bod

prijateljstvu / o prijateljstvu / Govore o prijateljstvu.

b) 3 boda

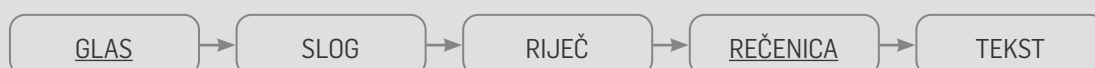
- iskrenost
- brižnost
- povjerljivost

c) 1 bod

Nesta blaga, nesta prijatelja.

› **Bodovanje:** Svaki točan odgovor donosi jedan bod, ukupno pet bodova.

2. 2 boda

› **Bodovanje:** Svaka točno imenovana jezična jedinica donosi jedan bod, ukupno dva boda.

3. 3 boda

prijateljstvo – **četverosložna**, svijet – **jednosložna**, okupu – **trosložna**

› **Bodovanje:** Svaka točno određena riječ s obzirom na broj slogova donosi jedan bod, ukupno tri boda.

4. 2 boda

- riječ sa suglasničkim r: **korijenjem** ili **prijateljima**

- riječ sa slogotvornim r: **drvo** ili **drži**

› **Bodovanje:** Točno naveden po jedan primjer riječi sa suglasničkim i slogotvornim r donosi jedan bod, ukupno dva boda.

5. 1 bod

b) Drvo se drži korije-

njem, a čovjek prijateljima.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

6. 4 boda

rúka – **dugouzlazni**

rùkav – **kratkouzlazni**

rôke – **dugosilazni**

rùkopis – **kratkosilazni**

› **Bodovanje:** Točno imenovan naglasak donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

7. 3 boda

U **če-tvr-tak** ću **po-sje-ti-ti** **bo-le-snu** pri-ja-te-lji-cu.

› **Bodovanje:** Točno zaokružen naglašeni slog donosi jedan bod, ukupno tri boda.

8. 2 boda

Pod svjetlima **pòzòrnicē** / **pòzòrnicē**, isticali su se napeti **mīšići** / **mišići** njegova lica.

› **Bodovanje:** Točno zaokružena riječ donosi jedan bod, ukupno dva boda.

9. 5 bodova

Uvijek sam poslušala prijateljčin (*prijateljica*, pridjev) savjet.

Bila je oduvijek savjesna (*savjestan*, ženski rod).

Moj je prijatelj mlađi (*mlad*, komparativ) od mene.

I drukčije od sebe moramo prihvaćati (*prihvatiti*, nesvršeni vid).

Bio sam njezin vrapčić (*vrabac*, umanjenica).

› **Bodovanje:** Točno uvrštena riječ donosi jedan bod, ukupno pet bodova.

10. 4 boda

a) **Ruka ruci:** eto prijateljstva!

sibilarizacija

b) Nemoj prijatelju **lagati** ako drugi **lažu**.

jotacija

c) Oni ne **mogu** ono što ti **možeš**: biti vjeran.

palatalizacija

d) **Dobar** čovjek često ne nađe **dobra** prijatelja.

nepostojani a

› **Bodovanje:** Točno imenovana glasovna promjena donosi jedan bod, ukupno četiri bodova.

11. 3 boda

Vješt čovjek osmijesima brže izvuče korist od svojih neprijatelja nego neki od prijatelja.

› **Bodovanje:** Točno podcrtana riječ donosi jedan bod, ukupno tri boda.

12. 1 bod

d) U mladosti je radio u **banki**.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

13. 5 bodova

PALATALIZACIJA: **siječemo, uvuče**

JOTACIJA: **miču, diše, pušu**

› **Bodovanje:** Točno razvrstan glagol donosi jedan bod, ukupno pet bodova.

14. 1 bod

c) nepostojani a i sibilizacija

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

15. 4 boda

Dubravki/Dubravci sam bila najbolja prijateljica.

Nije dobro prije vremena mijenjati **donešene/donešene** odluke.

Hvala ti, dobri **pratiocu/pratioče!**

Bio je **tužni/tužan** zbog prijateljevih riječi.

› **Bodovanje:** Točno podcrtani oblik donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

16. 5 bodova

Ako nam život **teče** bez iskrenoga prijatelja, dani nam postaju sve **kraći**. Uzvratimo **pažljivošću** ljubav prijatelju i zajedno **zaplješćimo** od sreće kad **pronađemo** pravoga prijatelja.

› **Bodovanje:** Točno uvrštena i napisana riječ donosi jedan bod, ukupno pet bodova.

Rješenja i bodovanje zadataka

1. a) 1 bod

znanju / o znanju / Govore o potrebi za znanjem.

b) 3 boda

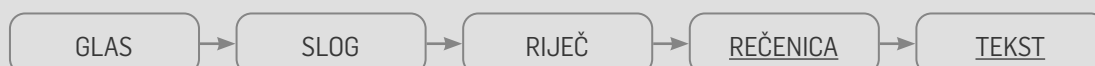
- moć
- mudrost
- ugled

c) 1 bod

Mnogi znaju mnogo, ali nitko ne zna sve.

› **Bodovanje:** Svaki točan odgovor donosi jedan bod, ukupno pet bodova.

2. 2 boda

› **Bodovanje:** Svaka točno imenovana jezična jedinica donosi jedan bod, ukupno dva boda.

3. 3 boda

slijep – **jednosložna**, koristi – **trosložna**, zdravih – **dvosložna**

› **Bodovanje:** Svaka točno određena riječ s obzirom na broj slogova donosi jedan bod, ukupno tri boda.

4. 2 boda

– riječ sa suglasničkim *r*: **mudrošću** ili **preživite**

– riječ sa slogotvornim *r*: **brkati** ili **prvo**

› **Bodovanje:** Točno naveden po jedan primjer riječi sa suglasničkim i slogotvornim *r* donosi jedan bod, ukupno dva boda.

5. 1 bod

c) Znanje se množi dije-
ljenjem.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

6. 4 boda

zíma – **dugouzlazni**

zimòvati – **kratkouzlazni**

zîme – **dugosilazni**

žîmus – **kratkosilazni**

› **Bodovanje:** Točno imenovan naglasak donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

7. 3 boda

Po-ku-šat će **mi-ro-va-ti** u **svo-je-mu** do-mu.

› **Bodovanje:** Točno zaokružen naglašeni slog donosi jedan bod, ukupno tri boda.

8. 2 boda

Kad je stao za **govórnicu**/**gòvòrnicu**, **ràzvezao**/**razvézao** mu se jezik

› **Bodovanje:** Točno zaokružena riječ donosi jedan bod, ukupno dva boda.

9. 5 bodova

Zbog neuspjeha je postajao sve **ljući** (*ljut*, komparativ).

U svim je predmetima bila **izvrsna** (*izvrstan*, ženski rod).

Korisno je slušati **učiteljičino** (*učiteljica*, pridjev) predavanje.

Tijekom školovanja moramo **prihvaćati** (*prihvatiti*, nesvršeni vid) savjete.

Mladost je **najluđe** (*lud*, superlativ) doba.

› **Bodovanje:** Točno uvrštena riječ donosi jedan bod, ukupno pet bodova.

10. 4 boda

a) Nemoj **vagati** tuđe riječi ako oni tvoje ne **važu**.

jotacija

b) Jedna je **pogreška** nesreća, mnogo **pogrešaka** ludost.

nepostojani a

c) Put prema **uspjehu** popločan je malim **neuspjesima**.

sibilarizacija

d) Pokušati **mogu** mnogi, ali uspjeti **možeš** samo ti.

palatalizacija

› **Bodovanje:** Točno imenovana glasovna promjena donosi jedan bod, ukupno četiri bodova.

11. 3 boda

Kad se jezici glupih **pokreću**, **uši** razboritih miruju.

› **Bodovanje:** Točno podcrtana riječ donosi jedan bod, ukupno tri boda.

12. 1 bod

b) Moja se sestra veseli novoj **lutci**.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

13. 5 bodova

PALATALIZACIJA: **povuče, ispečemo**

JOTACIJA: **lažu, piši, pužu**

› **Bodovanje:** Točno razvrstan glagol donosi jedan bod, ukupno pet bodova.

14. 1 bod

a) nepostojani a i sibilizacija

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

15. 4 boda

Našoj **Zrinki/Zrinci** gramatika nije bila teška.

Hvala Vam, **učitelju/učitelje!**

Prvi učitelj nikad ne smije biti **zaboravljen/zaboravljeni**.

Raste broj **uveženih/uvezenih** računala.

› **Bodovanje:** Točno podcrtani oblik donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

16. 5 bodova

Ima li osobe koja ne pamti polazak u školu?! To je razdoblje kad se svi **srećemo** s prvim pravim obvezama, kad **stječemo** radne navike, ali i **pronađemo** prijatelje za cijeli život. Svojom **upornošću** postajali smo sve **jači** i spremniji za izazove koji su nas čekali u nastavku školovanja.

› **Bodovanje:** Točno uvrštena i napisana riječ donosi jedan bod, ukupno pet bodova.

PRIJEDLOG OCJENJIVANJA

BODOVI	POSTOTCI	OCJENA
50 – 45	100 – 90 %	5
44 – 38	89 – 75 %	4
37 – 30	74 – 60 %	3
29 – 25	59 – 50 %	2
24 – 0	49 – 0 %	1

SLUŽBA RIJEČI U REČENICI, REČENICA

Obrazovni ishodi, rješenja, bodovanje

Obrazovni ishodi koji se vrednuju u provjeri

Na temelju Kurikuluma za nastavni predmet Hrvatski jezik za osnovne škole (Zagreb, 2019.) u *Služba riječi u rečenici, rečenica* provjeravaju se sljedeći ishodi:

OŠ HJ A.7.3.

Učenik čita tekst, izvodi zaključke i tumači značenje teksta.

Razrada ishoda

Učenik razlikuje slične podatke u čitanome tekstu.

OŠ HJ A.7.5.

Učenik oblikuje tekst i primjenjuje znanja o sintaktičkom ustrojstvu rečenice na oglednim i čestim primjerima.

Razrada ishoda

Učenik objašnjava sintaktičko ustrojstvo rečenice na oglednim i čestim primjerima.

Učenik uočava i imenuje imenski i glagolski predikat u oglednim i čestim primjerima.

Učenik uočava i imenuje izravni i neizravni objekt u oglednim i čestim primjerima.

Učenik uočava i imenuje priložne oznake vremena, mjesta, načina i uzroka u oglednim i čestim primjerima.

Učenik uočava i imenuje imenički i pridjevni atribut u oglednim i čestim primjerima.

Učenik uočava apoziciju u oglednim i čestim primjerima.

Učenik razlikuje značenje i službu padeža u rečenici.

Učenik objašnjava stilski neobilježeni i stilski obilježeni red riječi u rečenici na oglednim i čestim primjerima.

Rješenja i bodovanje zadataka

1. 4 boda

Prave se pustinje nalaze i u Europi.	T	N
Polarne pustinje prave su svjetske pustinje.	T	N
Najzastupljenije su suptropske pustinje.	T	N
Iznad pustinja rijetko se stvaraju kišni oblaci.	T	N

› **Bodovanje:** Svaki točan odgovor donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

2. 3 boda

Pustinje su (suha) područja. imenski predikat

Postoje četiri osnovne vrste pustinja. glagolski predikat

Polarne pustinje ne mogu se smatrati pravim pustinjama. glagolski predikat

› **Bodovanje:** Svaki točno podcrtan predikat i određena vrsta donosi jedan bod, ukupno tri boda.

SKUPINA

3. 3 boda

Pustinje ne čini samo pijesak.

imenica / opća imenica

On se svjetluca na pijesku.

zamjenica / osobna zamjenica

Rijetki bi poželjeli živjeti u pustinji.

pridjev

› **Bodovanje:** Svaki točno podcrtan subjekt i određena vrsta riječi donosi jedan bod, ukupno tri boda.

4. 1 bod

Zapuhivali su pustinjske površine pijeskom.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

5. a) 3 boda

U pustinjama možete susresti kornjače i (pustinjske) lisice.

(Pustinjsku) kornjaču štiti njezin tvrdi oklop.

› **Bodovanje:** Svaki točno podcrtan objekt donosi jedan bod, ukupno tri boda.

b) 1 bod

Svi su izravni objekti u zadanim rečenicama izrečeni u akuzativu / A / ak.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

6. 3 boda

Morske kornjače moraju naučiti nositi se s vrućinama i nestašicom vode.

D

Tvrd i oštar kljun olakšava kornjačama grickanje bodljikavih kaktusa.

› **Bodovanje:** Svaki točno podcrtan objekt i određen padež donosi jedan bod, ukupno tri boda.

7. 4 boda

Zbog hladnoće polarne se pustinje ne mogu smatrati pravim pustinjama.

priložna oznaka uzroka / POU

Pustinje nastaju **kruženjem zraka** u Zemljinoj atmosferi.

priložna oznaka načina / PON

Vrući i vlažni zrak izdiže se **iznad ekvatora**.

priložna oznaka mjesta / POM

Veći dio godine u pustinjama nema ni kapi kiše.

priložna oznaka vremena / POV

› **Bodovanje:** Svaka točno određena priložna oznaka donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

8. 4 boda

prid. at.

im. at.

Dine se stvaraju na zaravnjenim područjima pustinja.

prid. at. im. at.

Postoje četiri vrste dina.

› **Bodovanje:** Svaki točno podcrtan atribut i određena vrsta atributa donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

9. 2 boda

U australskim pustinjama obitavaju mnogi sisavci.

Mali tobolčari žive u majčinu tobolcu dok dovoljno ne narastu.

› **Bodovanje:** Svaki točno preoblikovan imenički atribut u pridjevni donosi jedan bod, ukupno dva boda.

10. 3 boda

Unutarnja pustinja Gobi nalazi se u središtu kontinenta Azije.

Pustinjski mravi medari skupljaju slatku tekućinu s cvjetova.

› **Bodovanje:** Svaka točno podcrtana apozicija donosi jedan bod, ukupno tri boda.

11. 1 bod

Sonora, sjevernoamerička suptropska pustinja, proteže se od Arizone i Kalifornije pa do Meksika.

› **Bodovanje:** Točno napisani zarezi u rečenici donose jedan bod.

12. 11 bodova

predikat:	<u>traži</u>
subjekt:	<u>sadža</u>
izravni objekt:	<u>izvore</u>
neizravni objekt:	<u>za (svoje) ptiće</u>
priložna oznaka vremena:	<u>svakodnevno</u>
priložna oznaka mjesta:	<u>u pustinji</u>
priložna oznaka načina:	<u>neumorno</u>
pridjevni atribut:	<u>svoje, svježe</u>
imenički atribut:	<u>vode</u>
apozicija:	<u>ptica</u>

› **Bodovanje:** Svaki točno određen rečenični dio donosi jedan bod, ukupno jedanaest bodova.

13. 3 boda

Namibijski slonovi uživaju u okusu biljaka u riječnim koritima.

› **Bodovanje:** Prid. at. uz subjekt donosi jedan bod, spareni neizravni objekt i im. at. donose jedan bod i priložna oznaka mjesta na kraju rečenice donose jedan bod, ukupno tri boda.

Za svaku pogrešku oduzima se jedan bod.

14. 1 bod

c) Pustinjski se pijesak uglavnom sastoji **od kvarca**.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

15. 1 bod

a) Vjetrovi oceanski dopiru do pustinja.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

16. 4 boda

1. Jednogrbe deve žive u Africi.

2. U Aziji žive dvogrbe deve.

2. Rogatoga guštera štite bodljaste ljuske.

1. Saharska mačka noću lovi životinje.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

17. 4 boda

Ljutica, pustinjska zmija, odvijugala je u pijesak.

Gospodo, biste li putovali u pustinju Gobi?

Za dva tjedna putujem k teti / teti u Australiju.

Istraživačica Petra Kvirgić putuje na ekspediciju u afričku pustinju Namib.

› **Bodovanje:** Svaka točno napisana rečenica donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

B

SKUPINA

Rješenja i bodovanje zadataka

1. 4 boda

Na Zemlji je više kopnenih površina nego vodenih.	T	N
Svi kontinenti imaju izlaz na neki od oceana.	T	N
U morskim dubinama nalaze se vulkani i ravnice.	T	N
Većinu kisika na Zemlji stvaraju kopnene biljke i životinje.	T	N

› **Bodovanje:** Svaki točan odgovor donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

2. 3 boda

Zemlja je (voden) planet.	<u>imenski predikat</u>
Zemlja ima sedam kontinenata.	<u>glagolski predikat</u>
Kontinenti se ispod morske površine nastavljaju širiti.	<u>glagolski predikat</u>

› **Bodovanje:** Svaki točno podcrtan predikat i određena vrsta donosi jedan bod, ukupno tri boda.

3. 3 boda

Oceane ne čini samo voda.	<u>imenica / opća imenica</u>
Oni kriju raznolik živi svijet.	<u>zamjenica / osobna zamjenica</u>
Znatiželjni istražuju morske dubine.	<u>pridjev</u>

› **Bodovanje:** Svaki točno podcrtan subjekt i određena vrsta riječi donosi jedan bod, ukupno tri boda.

4. 1 bod

Pomažu izjednačavanju ukupne temperature na Zemlji.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

5. a) 3 boda

U moru možete susresti meduze i raznovrsne ribe.
Morski vuk pronalazi hranu u bogatim vodama Atlantika.

› **Bodovanje:** Svaki točno podcrtan objekt donosi jedan bod, ukupno tri boda.

b) 1 bod

Svi su izravni objekti u zadanim rečenicama izrečeni u akuzativu / A / ak.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

6. 3 boda

L

Mnoge morske životinje izravno ovise o (drugim) životinjama.

I

Dubokomorske životinje moraju se naučiti nositi s tamom.

D

Neobičan oblik tijela sa svjetlećim dijelovima olakšava (morskim) životinjama preživljavanje.

› **Bodovanje:** Svaki točno podcrtan objekt i određen padež donosi jedan bod, ukupno tri boda.

7. 4 boda

Zbog smanjenja Sunčeve svjetlosti mijenja se oceanski život na različitim dubinama.

priložna oznaka uzroka / POU

Morska vidra upotrebljava vlastiti trbuh **kao tanjur**.

priložna oznaka načina / PON

Oceanski život buja u **plitkim vodama obalnoga pojasa**.

priložna oznaka mjesta / POM

Tuljani **najčešće** žive na stjenovitim obalama.

priložna oznaka vremena / POV

› **Bodovanje:** Svaka točno određena priložna oznaka donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

8. 4 boda

prid. at. im. at.

Mladunče grbavoga kita prati majku.

prid. at. im. at.

Neobični stanovnici oceana polako se kreću po dnu.

› **Bodovanje:** Svaki točno podcrtan atribut i određena vrsta atributa donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

9. 2 boda

Kroz gornji vodeni sloj prodiru Sunčeve zrake.

Oceanska voda zadržava toplinu.

› **Bodovanje:** Svaki točno preoblikovan imenički atribut u pridjevni donosi jedan bod, ukupno dva boda.

10. 3 boda

Sredozemna medvjedica, tuljan, živi na otoku Mljetu.

Maleni arktički kit narval poznat je po svom rogu.

› **Bodovanje:** Svaka točno podcrtana apozicija donosi jedan bod, ukupno tri boda.

11. 1 bod

Pakicetus, predak današnjih kitova, živio je prije pedesetak milijuna godina.

› **Bodovanje:** Točno napisani zarezi u rečenici donose jedan bod.

12. 11 bodova

predikat:	<u>čeka</u>
subjekt:	<u>murina</u>
izravni objekt:	<u>(svoj) plijen</u>
priložna oznaka vremena:	<u>noću</u>
priložna oznaka mjesta:	<u>u pukotinama (morskih stijena)</u>
priložna oznaka načina:	<u>spremno</u>
pridjevni atributi:	<u>morskih, zmijolika, svoj</u>
imenički atribut:	<u>(morskih) stijena</u>
apozicija:	<u>riba</u>

› **Bodovanje:** Svaki točno određen rečenični dio donosi jedan bod, ukupno jedanaest bodova.

13. 3 boda

Snažni vjetrovi svijaju goleme palme uz Indijski ocean.

› **Bodovanje:** Prid. at. uz subjekt donosi jedan bod, spareni izravni objekt i prid. at. donose jedan bod i

priložna oznaka mjesta na kraju rečenice donose jedan bod, ukupno tri boda.

Za svaku pogrešku oduzima se jedan bod.

14. 1 bod

c) Benjamin Franklin je prvi ucrtao **Golfsku struju** na zemljovid.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

15. 1 bod

b) Kril, sićušni račići, prava je poslastica plavetnomu kitu.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

16. 4 boda

2. Moruzgvama se hrani morski puž golač.

1. Rak samac živi u moru.

1. Ružičaste žličarke hrane se ribama.

2. U koraljnim grebenima žive mnoge otrovne životinje.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

17. 4 boda

Biologinja Klara Šamec istraživala je raznolikost živih bića u Jadranu.

Marko će sljedeće ljeto otputovati k rođaku / rođaku u Sjevernu Ameriku.

Kitovi, najveće životinje na Zemlji, razvili su se od kopnene životinje.

Gospodo, biste li pročitali knjigu o morskim tajnama?

› **Bodovanje:** Svaka točno napisana rečenica donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

PRIJEDLOG OCJENJIVANJA

BODOVI	POSTOTCI	OCJENA
56 – 50	100 – 90 %	5
49 – 43	89 – 77 %	4
42 – 35	76 – 63 %	3
34 – 28	62 – 50 %	2
27 – 0	49 – 0 %	1

POVIJEST HRVATSKOGA JEZIKA

Obrazovni ishodi, rješenja, bodovanje

Obrazovni ishodi koji se vrednuju u provjeri

Na temelju Kurikuluma za nastavni predmet Hrvatski jezik za osnovne škole (Zagreb, 2019.) u *Povijest hrvatskoga jezika* provjeravaju se sljedeći ishodi:

OŠ HJ A.7.6.

Učenik imenuje tekstove i događaje važne za razvoj hrvatskoga jezika kroz hrvatsku povijest.

Razrada ishoda

- uočava povezanost i uvjetovanost razvoja hrvatskoga jezika s razvojem nacionalnoga identiteta i kulture
- upoznaje se s tekstovima i događajima važnima za razvoj hrvatskoga jezika: prvi hrvatski rječnik, prva hrvatska gramatika
- upoznaje se sa značajkama i vodećim ličnostima ilirskoga pokreta
- upoznaje se s događajima i ličnostima važnima za razvoj hrvatskoga jezika u 20. stoljeću
- istražuje suvremene jezične priručnike radi upoznavanja suvremene leksikografije i uočava brojnost jezičnih priručnika

Rješenja i bodovanje zadataka

1. 4 boda

a) 1833. godine

Gaj (Ljudevit Gaj)

› **Bodovanje:** Svaki točan odgovor donosi jedan bod, ukupno dva boda.

b) Hrvatska glazba bila je rado slušana na društvenim događanjima i okupljanjima onoga doba.

Hrvatska inteligencija onoga doba radila je na dobrobiti hrvatskoga naroda.

Preporoditelji su glazbom nastojali pobuditi nacionalnu svijest svojih suvremenika.

Autor članka s podsmijehom i kritikom prikazuje inteligenciju onoga doba nazivajući je nadriinteligencijom.

› **Bodovanje:** Svaki točan odgovor donosi jedan bod, ukupno dva boda.

2. 4 boda

jezici: **latinski**, staroslavenski, **hrvatski (starohrvatski)**

pisma: **glagoljica (uglata glagoljica)**, **ćirilica (hrvatska ćirilica, bosančica)**, latinica

› **Bodovanje:** Svaki točno napisan jezik, odnosno pismo donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

3. 4 boda

1. Natpis kneza Branimira; 2. Bašćanska ploča; 3. Povaljska listina; 4. Šibenska molitva

› **Bodovanje:** Svaki točno određen poredak donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

SKUPINA

4. 4 boda

- a) Najznamenitiji je spomenik rane hrvatske pismenosti Bašćanska ploča.
- b) Nastao je oko 1100. godine u Jurandvoru na otoku Krku.
- c) Pisan je latinskim jezikom i prijelaznim tipom glagoljice.
- d) Spomenik je darovnica kralja Tomislava za izgradnju crkve sv. Lucije.

☒ T	☐ N
☒ T	☐ N
☐ T	☒ N
☐ T	☒ N

Zaokružiti točne odgovore.

› **Bodovanje:** Svaki točan odgovor donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

5. 2 boda

Hrvatski prvotisk **Misal po zakonu rimskoga dvora (Prvotisk misala po zakonu rimskoga dvora)** tiskan je **1483.** godine na glagoljici.

› **Bodovanje:** Točno napisano puno ime *Prvotiska* i godina tiska donosi jedan bod, ukupno dva boda.

6. 2 boda

autor: **Faust Vrančić**

naslov: ***Rječnik pet najodličnijih europskih jezika***

› **Bodovanje:** Točno napisano ime autora i naslov rječnika donosi jedan bod, ukupno dva boda.

7. 3 boda

Prvu hrvatsku gramatiku napisao je **Bartol Kašić** godine **1604.** U svojoj gramatici hrvatski jezik naziva **ilirskim**.

› **Bodovanje:** Svaka točno napisana činjenica donosi jedan bod, ukupno tri boda.

8. 1 bod

c) rječnika

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

9. 2 boda

a) Zbog nacionalne i jezične razjedinjenosti krajem 19. stoljeća dolazi do hrvatskoga narodnog preporoda.

c) Službeni jezik u Hrvatskome saboru bio je njemački.

› **Bodovanje:** Svaki točan odgovor donosi jedan bod, ukupno dva boda.

10. 3 boda

Ivan Kukuljević Sakcinski

c)

Ljudevit Gaj

a)

Antun Mihanović

b)

› **Bodovanje:** Svaki točan odgovor donosi jedan bod, ukupno tri boda.

11. 2 boda

(1830.) **Kratka osnova horvatsko-slavenskoga pravopisanja**

1835. (*Pravopis*)

› **Bodovanje:** Svaki točno naveden podatak donosi jedan bod, ukupno dva boda.

12. 3 boda

- a) Godine 1835. Ljudevit Gaj počeo je izdavati **Novine horvatske** / *Ilirske narodne novine*.
- b) Književni prilog u Gajevim novinama zvao se *Zora dalmatinska* / **Danica**.
- c) Od desetoga broja nadalje novinski tekstovi i književni prilozi objavljivani su isključivo na **štokavskome narječju** / kajkavskome narječju.

› **Bodovanje:** Svaki točno podcrtani podatak donosi jedan bod, ukupno tri boda.

13. 1 bod

- a) Djelovanjem hrvatskih jezikoslovaca I. Broza, T. Maretića, F. Ivekovića na prijelazu 19./20. stoljeća oblikovana je jezična norma kakvu mi danas u velikoj mjeri poznajemo.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

14. 2 boda

godina potpisivanja: **1967**.

ime dokumenta: **Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskoga književnog jezika (Deklaracija)**

› **Bodovanje:** Svaki točno naveden podatak donosi jedan bod, ukupno dva boda.

15. 2 boda

Suvremeni hrvatski književni jezik temelji se na **štokavskome narječju** i njegovu **(i)jekavskome** govoru.

› **Bodovanje:** Točno imenovano narječje i govor donosi jedan bod, ukupno dva boda.

16. 3 boda

- a) priručnik: **pravopis** _____
- b) priručnik: **rječnik** _____
- c) priručnik: **gramatika** _____

› **Bodovanje:** Svaki točno imenovan jezikoslovni priručnik donosi jedan bod, ukupno tri boda.

Rješenja i bodovanje zadataka

1. 4 boda

- a) hrvatski narodni preporod (ilirski pokret)

Još Hrvatska ni propala

› **Bodovanje:** Svaki točan odgovor donosi jedan bod, ukupno dva boda.

- b) Autor članka s podsmijehom i kritikom prikazuje djelovanje *vodioca i domorodaca*.
Hrvatska inteligencija onoga doba u velikoj je mjeri bila odnarođena.
Hrvatska glazba i kultura bila je rado slušana i odobravana na javnim događanjima.
Popularizacijom hrvatskih pjesama budila se nacionalna svijest i suprotstavljalo germanizaciji.

› **Bodovanje:** Svaki točan odgovor donosi jedan bod, ukupno dva boda.

B

SKUPINA

2. 4 boda

jezici: **latinski**, staroslavenski, **hrvatski (starohrvatski)**

pisma: glagoljica, **ćirilica (hrvatska ćirilica, bosančica)**, **latinica**

› **Bodovanje:** Svaki točno napisan jezik, odnosno pismo donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

3. 4 boda

1. Natpis kneza Branimira; 2. Bašćanska ploča; 3. Povaljska listina; 4. Vinodolski zakon

› **Bodovanje:** Svaki točno određen poredak donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

4. 4 boda

a) Najznamenitiji je spomenik rane hrvatske pismenosti Bašćanska ploča.

☒ T

☐ N

b) Nastao je sredinom 19. stoljeća u Jurandvoru na otoku Krku.

☐ T

☒ N

c) Pisan je latinskim jezikom i prijelaznim tipom glagoljice.

☐ T

☒ N

d) Spomenik je darovnica kralja Zvonimira za izgradnju crkve sv. Lucije.

☒ T

☐ N

Zaokružiti točne odgovore.

› **Bodovanje:** Svaki točan odgovor donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

5. 2 boda

Hrvatski prvotisak ***Misal po zakonu rimskoga dvora (Prvotisak misala po zakonu rimskoga dvora)*** tiskan je 1483. godine na **glagoljici**.

› **Bodovanje:** Točno napisano puno ime *Prvotiska* i naziv pisma donosi jedan bod, ukupno dva boda.

6. 2 boda

autor: **Bartol Kašić**

naslov: ***Temelji ilirskoga jezika u dvije knjige***

› **Bodovanje:** Točno napisano ime autora i naslov gramatike donosi jedan bod, ukupno dva boda.

7. 3 boda

Prvi hrvatski rječnik sastavio je **Faust Vrančić**

godine **1595**. U svojem rječniku hrvatski jezik naziva **dalmatinskim**.

› **Bodovanje:** Svaka točno napisana činjenica donosi jedan bod, ukupno tri boda.

8. 1 bod

a) rječnika

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

9. 2 boda

b) Latinica se lako i jednostavno prilagodila hrvatskomu jeziku, imala je sva slova za bilježenje svih glasova hrvatskoga jezika.

d) Godine 1843. Hrvatski sabor proglasio je hrvatski jezik službenim.

› **Bodovanje:** Svaki točan odgovor donosi jedan bod, ukupno dva boda.

10. 3 boda

Antun Mihanović

b)

Ivan Kukuljević Sakcinski

c)

Ljudevit Gaj

a)

› **Bodovanje:** Svaki točan odgovor donosi jedan bod, ukupno tri boda.

11. 2 boda

1830. (*Kratka osnova horvatsko-slavenskoga pravopisanja*)

(1835.) **Pravopisz**

› **Bodovanje:** Svaki točno naveden podatak donosi jedan bod, ukupno dva boda.

12. 3 boda

a) Ljudevit Gaj počeo je izdavati *Novine horvatske* **1835. godine** / 1836. godine.

b) Književni prilog u Gajevim novinama zvao se *Vienac* / **Danica**.

c) Od desetoga broja nadalje novinski tekstovi i književni prilozi objavljeni su isključivo na **štokavskome narječju** / kajkavskome narječju.

› **Bodovanje:** Svaki točno podcrtani podatak donosi jedan bod, ukupno tri boda.

13. 1 bod

b) Djelovanjem hrvatskih jezikoslovaca I. Broza, T. Maretića, F. Ivekovića na prijelazu 19./20. stoljeća oblikovana je jezična norma kakvu mi danas u velikoj mjeri poznajemo.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

14. 2 boda

godina potpisivanja: **1967.**

ime dokumenta: **Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskoga književnog jezika (Deklaracija)**

› **Bodovanje:** Svaki točno naveden podatak donosi jedan bod, ukupno dva boda.

15. 2 boda

Suvremeni hrvatski književni jezik temelji se na **štokavskome narječju** i njegovu **(i)jekavskome** govoru.

› **Bodovanje:** Točno imenovano narječje i govor donosi jedan bod, ukupno dva boda.

16. 3 boda

a) priručnik: **rječnik**

b) priručnik: **gramatika**

c) priručnik: **pravopis**

› **Bodovanje:** Svaki točno imenovan jezikoslovni priručnik donosi jedan bod, ukupno tri boda.

PRIJEDLOG OCJENJIVANJA

BODOVI	POSTOTCI	OCJENA
42 – 38	100 – 90 %	5
37 – 32	89 – 76 %	4
31 – 26	75 – 61 %	3
25 – 21	60 – 50 %	2
20 – 0	< 50 %	1

ZAVRŠNA PROVJERA

Obrazovni ishodi, rješenja i bodovanje

Obrazovni ishodi koji se vrednuju u provjeri

Na temelju Kurikuluma za nastavni predmet Hrvatski jezik za osnovne škole (Zagreb, 2019.) u *Početnoj provjeri* vrednuju se sljedeći obrazovni ishodi:

OŠ HJ A.7.3.

Učenik čita tekst, izvodi zaključke i tumači značenje teksta.

Razrada ishoda:

Učenik čita tekst, razumije njegov sadržaj, odgovara na pitanja o sadržaju i značenju teksta, pronalazi dokaze i potkrepljuje zaključke do kojih je došao čitanjem.

OŠ HJ A.7.5.

Učenik oblikuje tekst i primjenjuje znanja o sintaktičkom ustrojstvu rečenice na oglednim i čestim primjerima.

Razrada ishoda:

Učenik objašnjava sintaktičko ustrojstvo rečenice na oglednim i čestim primjerima; prepoznaje i objašnjava različite službe riječi u rečenici i njihove gramatičke odnose.

Učenik razlikuje značenje i službu padeža u rečenici.

Učenik prepoznaje predikat kao temeljni rečenični dio, subjekt kao dio rečenice o kojemu je predikatom što izrečeno, objekt kao predmet radnje, priložne oznake kao okolnosti radnje te imeničke dodatke u rečenici (atribut i apoziciju).

Učenik objašnjava stilski neobilježeni i stilski obilježeni red riječi u rečenici.

Učenik razlikuje jezične jedinice: glas, slog, riječ.

Učenik prepoznaje i imenuje četiri naglaska u hrvatskome jeziku.

Učenik razlikuje i prepoznaje glasovne promjene: palatalizaciju, sibilizaciju, jotaciju, nepostojani a.

Učenik provodi (bilježi) glasovne promjene u čestim riječima.

OŠ HJ A.7.6.

Učenik imenuje tekstove i događaje važne za razvoj hrvatskoga jezika kroz hrvatsku povijest.

Razrada ishoda:

Učenik se upoznaje s tekstovima i događajima važnima za razvoj hrvatskoga jezika: prvi hrvatski rječnik, prva hrvatska gramatika, značajke i vodeće ličnosti ilirskoga pokreta, događaji i ličnosti važne za razvoj hrvatskoga jezika u 20. stoljeću.

Učenik se koristi osnovnim jezičnim priručnicima u razvijanju vlastite jezične pismenosti.

Rješenja i bodovanje zadataka

1. a) 1 bod

Traži da tata doveze auto bliže njihovu ulazu.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

b) 1 bod

Marina to traži od tate jer je željela izbjeći prijateljice Sanju i Ivanu. / Nije se željela susresti s prijateljicama Sanjom i Ivanom.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

c) 4 boda

dolazak pred zgradu – tata	radost i <u>ushićenje</u>
dolazak pred zgradu – Marina	<u>ravnodušnost</u>
zapažanje Marininih prijateljica – tata	<u>iznenađenje</u> i zadovoljstvo
zapažanje Marininih prijateljica – Marina	nervoza i <u>nelagoda</u>

› **Bodovanje:** Točan pridružen osjećaj donosi jedan bod, ukupno četiri boda u zadatku.

2. 4 boda

Ovdje je **ži-vje-la cije-li svoj ži-vot.** / Ovdje je **živ-je-la cije-li svoj ži-vot.**

› **Bodovanje:** Svaka istaknuta riječ točno rastavljena na slogove donosi jedan bod, ukupno četiri boda u zadatku.

3. 2 boda

riječi sa slogotvornim r: **brzo, prstom**

› **Bodovanje:** Svaka točno izdvojena riječ donosi jedan bod, ukupno dva boda u zadatku.

4. 3 boda

Ma-ri-na ih je od-mah pre-po-zna-la.

› **Bodovanje:** Svaki točno zaokružen slog u riječi donosi jedan bod, ukupno tri boda u zadatku.

5. 2 boda

a) Sestra Slavica bila je njezina dobra vila.

b) Na to pitanje svojih prijateljica odlučila je slàgati.

› **Bodovanje:** Svaka točno dopunjena rečenica donosi jedan bod, ukupno dva boda u zadatku.

6. 3 boda

Za doručak je jela mliječni namaz.

Mama, ispeci mi čajne kolačiće, molim te.

Marina je svakim danom bila sve življa (živa, komparativ).

› **Bodovanje:** Svaka točno dopunjena rečenica donosi jedan bod, ukupno tri boda u zadatku.

7. 5 bodova

- a) Unutarnja **snaga** ne napušta Marinu. Divim se njezinoj **snazi**.
b) Nije željela **plakati**. Ali sad **plače** zbog Nikija.
c) U vrtu raste **naranča**. Od zrelih **naranača** mama cijedi sok.
d) Džem od naranče je **sladak**, ali ovaj od jagode je **sladi**.
e) – **Možeš** li mi dodati taj **sladi**? – **Mogu**. Izvoli, Marina.

sibilarizacija
jotacija
nepostojani a
jotacija
palatalizacija

› **Bodovanje:** Svaka točno određena glasovna promjena donosi jedan bod, ukupno pet bodova u zadatku.

8. 3 boda

Marina je pronašla oslonac u mami **Ljerki/Ljerci**.

Uživala je u maminjoj povrtnoj **jusi/juhi**.

Dragi **čitaocu/čitaocē** ne sudi prestrogo Marini.

› **Bodovanje:** Svaki točno zaokruženi oblik donosi jedan bod, ukupno tri boda u zadatku.

9. 3 boda

- a) Darkova soba ukrašena je njegovim crtežima. — **rečenica s više subjekata**
b) Vrlo je talentiran u crtanju stripova. — **rečenica s neizrečenim subjektom**
c) Tata i Darko ošišali su se na ćelavo. — **rečenica s izrečenim subjektom**

› **Bodovanje:** Svaka točno određena rečenica s obzirom na subjekt donosi jedan bod, ukupno tri boda u zadatku.

10. 2 boda

je odlučila pobjeći / odlučila je pobjeći — glagolski predikat
je bila vedra — imenski predikat

› **Bodovanje:** Svaki točno ispisani i određen predikat donosi jedan bod, ukupno dva boda u zadatku.

11. 1 bod

Parkirali su automobile u pustim ulicama. / Vlasnici (vozači) su parkirali automobile u pustim ulicama.

› **Bodovanje:** Točno preoblikovana rečenica s glagolskim predikatom donosi jedan bod.

NAPOMENA: Prihvaćaju se i slične preoblike s glagolskim predikatom.

12. 3 boda

Stavljam **ruksak** na leđa, a **kapu** na glavu i sad odlazim.

Trebao joj je kupaći kostim, ali **ga** nikako nije mogla pronaći.

› **Bodovanje:** Svaki točno podcrtani objekt donosi jedan bod, ukupno tri boda u zadatku.

13. 4 boda

- a) Otišla sam **u bolnicu**. — priložna oznaka mjesta
b) Često sam mislila **na Kristofera**. — neizravni objekt
c) Može li Kristofer dobiti **leukemiju**? — izravni objekt
d) Nismo se vidjeli **cijelu godinu**. — priložna oznaka vremena

› **Bodovanje:** Svaki točno određen dodatak/dopuna donosi jedan bod, ukupno četiri boda u zadatku.

14. 1 bod

Često sam mislila na Kristofera, barsku kornjaču.

› **Bodovanje:** Točno napisana rečenica donosi jedan bod.

15. 8 bodova

subjekt	<u>Marina</u>	neizravni objekt	<u>o Nikiju</u>
predikat	<u>je razmišljala</u>	pridjevni atribut	<u>obostrane</u>
priložna oznaka načina	<u>s čežnjom</u>	imenički atribut	<u>iz bolnice</u>
priložne oznaka uzroka	<u>zbog (obostrane) simpatije</u>	apozicija	<u>prijatelju</u>

› **Bodovanje:** Svaki točno određen rečenični dio donosi jedan bod, ukupno osam bodova u zadatku.

16. 2 boda

a) stilski neobilježeni red riječi: Tata je poslije izvukao albume s fotografijama iz ormara.

b) stilski obilježeni red riječi: Poslije je tata izvukao albume fotografijama iz ormara.

› **Bodovanje:** Svaka točno napisana rečenica donosi jedan bod, ukupno dva boda u zadatku.

NAPOMENA: Prihvaća se i drukčiji redoslijed rečeničnih dijelova u stilski obilježenome redu riječi.

17. 1 bod

b) pravopis

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

18. 1 bod

kāpa ž <G mn kâpā>

1.	<u>[nositi kapu; staviti kapu; skinuti kapu]</u>
----	--

› **Bodovanje:** Točno podcrtani dio rječničke natuknice donosi jedan bod.

19. 4 boda

Temelji ilirskoga jezika 2

Kratka osnova horvatsko-slavenskoga pravopisanja 3

Rječnik pet najodličnijih europskih jezika 1

Hrvatski pravopis, tzv. londonac 4

› **Bodovanje:** Svako točno označeno djelo donosi jedan bod, ukupno četiri boda u zadatku.

20. 2 boda

☒ izbor štokavskoga narječja kao osnove standardnoga jezika

☒ uvođenje načela da se jedan glas bilježi jednim znakom, npr. slova č, ž, š

› **Bodovanje:** Svaka točno označeni odgovor donosi jedan bod, ukupno dva boda u zadatku.

Rješenja i bodovanje zadataka

1. a) 1 bod

Miris čajnih kolačića koji se širio iz stana.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

b) 1 bod

Marina se uplašila mirisa čajnih kolačića jer ju je taj miris podsjetio na bolnicu / na njezin dolazak u bolnicu / na njezin prvi susret s bolnicom / na miris kolačića koje joj je medicinska sestra ponudila kad je prvi put došla u bolnicu.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

c) 4 boda

nakon prolaska kroz mnogobrojna vrata u bolnici	<u>ravnodušnost</u>
zastajanje pred vratima stana (<i>kao ukopana</i>)	strah i <u>iznenađenje</u>
klecanje koljena, osjećaj da će pasti	panika i <u>neizvjesnost</u>
otvaranje očiju nakon ulaska u stan	<u>nevjerica</u> i oprez

› **Bodovanje:** Točan pridružen osjećaj donosi jedan bod, ukupno četiri boda u zadatku.

2. 4 boda

Satima sam stajala **pred o-gle-da-lom bi-je-le bo-je**.

› **Bodovanje:** Svaka istaknuta riječ točno rastavljena na slogove donosi jedan bod, ukupno četiri boda u zadatku.

3. 2 boda

riječi sa slogotvornim *r*: **krdo, trči**

› **Bodovanje:** Svaka točno izdvojena riječ donosi jedan bod, ukupno dva boda u zadatku.

4. 3 boda

Ma-ma je **želj-no do-tr-ča-la** do **Ma-ri-ne**.

› **Bodovanje:** Svaki točno zaokružen slog u riječi donosi jedan bod, ukupno tri boda u zadatku.

5. 2 boda

a) U parku iza zgrade rasla je jedna **trěšnja**.

b) Svakoga dana išla je **kúpiti** novine.

› **Bodovanje:** Svaka točno dopunjena rečenica donosi jedan bod, ukupno dva boda u zadatku.

6. 3 boda

Marina je svakim danom bila sve **jača**.

Voljela je ležati u **mračnoj** sobi.

Mama, molim te, **navuci** zavjese na prozore.

› **Bodovanje:** Svaka točno dopunjena rečenica donosi jedan bod, ukupno tri boda u zadatku.

7. 5 bodova

a) Mama nije željela **vikati** na tatu. Ali sad **više** zbog Marine.

b) Dirljiva je **knjiga** o Marininu oporavku. Uživam u toj **knjizi**.

c) U vrtu raste **trešnja**. Od zrelih **trešanja** mama pravi savijaču.

d) – **Mogu** li ti pomoći oko kolača? – **Možeš**, Marina.

e) Dan joj je **kratak** za sve obaveze, a uskoro će joj biti još **kraći**.

› **Bodovanje:** Svaka točno određena glasovna promjena donosi jedan bod, ukupno pet bodova u zadatku.

jotacija

sibilarizacija

nepostojani a

palatalizacija

jotacija

8. 3 boda

Svaki dan Marina je provjeravala težinu na **vagi/vazi**.

Dragi **čitatelje/čitatelju**, ne sudi prestrogo Marini.

Ponekad je bila nepristojna prema baki **Branci/Branki**.

› **Bodovanje:** Svaki točno zaokruženi oblik donosi jedan bod, ukupno tri boda u zadatku.

9. 3 boda

- a) Nitko nije smio ući u Marininu sobu. — rečenica s neizrečenim subjektom
b) Bila je posve bijela. — rečenica s više subjekata
c) Ona i Darko zajedno su učili rimsku povijest. — rečenica s izrečenim subjektom

› **Bodovanje:** Svaka točno određena rečenica s obzirom na subjekt donosi jedan bod, ukupno tri boda u zadatku.

10. 2 boda

- nije bio zgodan — imenski predikat
nije htjela otkriti — glagolski predikat

› **Bodovanje:** Svaki točno ispisani i određen predikat donosi jedan bod, ukupno dva boda u zadatku.

11. 1 bod

Izbljednula su sjećanja na događaje prije bolesti. / Blijede sjećanja na događaje prije bolesti.

› **Bodovanje:** Točno preoblikovana rečenica s glagolskim predikatom donosi jedan bod.

NAPOMENA: Prihvaćaju se i slične preoblike s glagolskim predikatom.

12. 3 boda

Stavljam kapu na glavu, a ruksak na leđa i brzo odlazim.

Trebala mi je četkica za zube, ali je nikako nisam mogla pronaći

› **Bodovanje:** Svaki točno podcrtani objekt donosi jedan bod, ukupno tri boda u zadatku.

13. 4 boda

- a) Vozili smo se kroz naselje. — priložna oznaka mjesta
b) Tata je vozio uz potreban oprez — priložna oznaka načina
c) Gledala sam drveće i klupe. — izravni objekt
d) Vjerujem u ozdravljenje. — neizravni objekt

› **Bodovanje:** Svaki točno određen dodatak/dopuna donosi jedan bod, ukupno četiri boda u zadatku.

14. 1 bod

Ruža, mamina frizerka, pomogla nam je u nabavi skupih lijekova.

› **Bodovanje:** Točno napisana rečenica donosi jedan bod.

15. 8 bodova

subjekt	<u>Marina</u>	neizravni objekt	<u>Sanju</u>
predikat	<u>je promatrala</u>	pridjevni atribut	<u>prvoga</u>
priložna oznaka vremena	<u>prvoga dana ljeta</u>	imenički atribut	<u>ljeta</u>
priložna oznaka uzroka	<u>iz dosade</u>	apozicija	<u>prijateljicu</u>

› **Bodovanje:** Svaki točno određen rečenični dio donosi jedan bod, ukupno osam bodova u zadatku.

16. 2 boda

a) **stilski neobilježeni red riječi:** Dvije prijateljice odmah su prepoznale djevojku sa šiltericom.

b) **stilski obilježeni red riječi:** Odmah su dvije prijateljice prepoznale djevojku sa šiltericom.

› **Bodovanje:** Svaki točno napisana rečenica donosi jedan bod, ukupno dva boda u zadatku.

NAPOMENA: Prihvaća se i drukčiji redoslijed rečeničnih dijelova u stilski obilježenome redu riječi.

17. 1 bod

c) gramatika

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.**18. 1 bod****kăpa** ž <G mn kăpā>

1.	pokrivalo za glavu bez oboda (sa štitnikom za oči ili uši i bez njega)
----	--

› **Bodovanje:** Točno podcrtani dio rječničke natuknice donosi jedan bod.**19. 4 boda**Pravopisz 2Hrvatski pravopis, tzv. londonac 4Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskoga književnog jezika 3Rječnik pet najodličnijih europskih jezika 1› **Bodovanje:** Svako točno označeno djelo donosi jedan bod, ukupno četiri boda u zadatku.**20. 2 boda**☒ izbor štokavskoga narječja i (i)jekavskoga govora kao osnove standardnoga jezika☒ uvođenje načela da se jedan glas bilježi jednim znakom, npr. slova č, ž, š› **Bodovanje:** Svaka točno označeni odgovor donosi jedan bod, ukupno dva boda u zadatku.**PRIJEDLOG OCJENJIVANJA**

BODOVI	POSTOTCI	OCJENA
60 – 54	100 – 90 %	5
53 – 46	89 – 77 %	4
45 – 38	76 – 63 %	3
37 – 30	62 – 50 %	2
29 – 0	49 – 0 %	1

VIJEST

Obrazovni ishodi, rješenja, bodovanje

Obrazovni ishodi koji se vrednuju u provjeri

Na temelju Kurikuluma za nastavni predmet Hrvatski jezik za osnovne škole (Zagreb, 2019.) u *Vijesti* se provjeravaju sljedeći ishodi:

OŠ HJ A.7.3.

Učenik čita tekst, izvodi zaključke i tumači značenje teksta.

Razrada ishoda

Učenik razlikuje slične podatke u čitanome tekstu.

Učenik organizira i interpretira podatke iz čitanoga teksta i sažima ih u različite vrste bilježaka.

OŠ HJ A.7.4.

Učenik piše objektivne pripovjedne tekstove u skladu s temom i prema planu.

Razrada ishoda

Učenik pripovijeda objektivno: promatra i prati događaj, zapaža tijek događaja i uključenost sudionika događaja poštujući točnost i istinitost činjenica.

Učenik odgovara na pitanja tko sudjeluje u događaju, što se događa, gdje se i kada događa i koji je uzrok događaja (zašto i kako).

Učenik poštuje načelo sažetosti, potpunosti, aktualnosti, točnosti i uvjerljivosti.

Učenik ponovno čita i pregledava napisani tekst radi usavršavanja teksta služeći se pravopisom i rječnicima.

Ne provjerava se usvojenost pravopisnih i gramatičkih sadržaja, pogreške se označuju i ispravljaju, ali se ne boduju.

Rješenja i bodovanje zadataka

1. 1 bod

c) Ukratko se iznose činjenice o događaju, bez komentara.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

2. 4 boda

Polazna vijest donosi bitnu novost.

T **N**

Tom viješću najavljuje se kakav događaj.

T **N**

Ta je vijest opširni novinski tekst.

T **N**

U toj se vijesti objektivno pripovijeda o događaju.

T **N**

› **Bodovanje:** Svaki točno zaokružen odgovor donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

AiB

SKUPINA

3. 5 bodova

a) 1 bod

Franko Grgić osvojio je (juniorsko) zlato (u plivanju) i srušio svjetski (juniorski) rekord u plivanju (na 1500 m) (na Svjetskome juniorskom prvenstvu).

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod. (Učenik treba navesti i osvajanje zlata i rušenje svjetskoga rekorda da bi dobio jedan bod.)

b) 1 bod

Franko Grgić je osvojio zlatnu medalju i srušio svjetski rekord.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

c) 1 bod

Svjetsko juniorsko prvenstvo (u plivanju) održalo se u Budimpešti.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

d) 1 bod

Prvenstvo se održalo 25. kolovoza 2019.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

e) 1 bod

Bio je najbrži u svojoj disciplini. / Srušio je stari svjetski juniorski rekord. / Bio je brži 13,10 sekunda od drugoplasiranoga natjecatelja. / plivajući

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

4. 6 bodova

Individualni odgovori učenika.

Ako je učenik naslovio vijest, dobije jedan bod.

Ako je učenik oblikovao smislenu rečenicu u kojoj odgovara na pitanje *Tko?*, dobiva jedan bod.

Ako je učenik oblikovao smislenu rečenicu u kojoj odgovara na pitanje *Što?*, dobiva jedan bod.

Ako je učenik oblikovao smislenu rečenicu u kojoj odgovara na pitanje *Gdje?*, dobiva jedan bod.

Ako je učenik oblikovao smislenu rečenicu u kojoj odgovara na pitanje *Kada?*, dobiva jedan bod.

Ako je učenik oblikovao smislenu rečenicu u kojoj odgovara na pitanje *Zašto?* ili *S kojom namjerom?*, dobiva jedan bod.

Očekuje se da učenik oblikuje vijest od sljedećih podataka:

– izložba *Od imaginacije do animacije: šest desetljeća Zagreb filma*

– autori izložbe: Simon Bogojević Narath, Vesna Muštrić i Snježana Pintarić

– četvrtak, 30. siječnja 2020.

– Muzej suvremene umjetnosti u Zagrebu

– posvećena stvaralačkim vrhuncima Zagrebačke škole crtanoga filma / 150 crtanih filmova donosi priču o šest desetljeća uspjeha Zagrebačke škole crtanoga filma.

Za svaki suvišan podatak u vijesti učeniku se **oduzima** po jedan bod. Dakle, koliko suvišnih podataka (koje ne očekujemo u vijesti), toliko se učeniku oduzme bodova.

PRIJEDLOG OCJENJIVANJA

BODOVI	POSTOTCI	OCJENA
16 – 15	100 – 90 %	5
14 – 13	89 – 76 %	4
12 – 10	75 – 60 %	3
9 – 8	59 – 50 %	2
7 – 0	49 – 0 %	1

RASPRAVA I KOMENTAR

Obrazovni ishodi, rješenja i bodovanje

Obrazovni ishodi koji se vrednuju u provjeri

Na temelju Kurikuluma za nastavni predmet Hrvatski jezik za osnovne škole (Zagreb, 2019.) u *Početnoj provjeri* vrednuju se sljedeći obrazovni ishodi:

OŠ HJ A.7.3.

Učenik čita tekst, izvodi zaključke i tumači značenje teksta.

Razrada ishoda:

Učenik čita tekst, razumije njegov sadržaj, odgovara na pitanja o sadržaju i značenju teksta, pronalazi dokaze i potkrepljuje zaključke do kojih je došao čitanjem.

OŠ HJ A.7.4.

Učenik piše objektivne pripovjedne tekstove u skladu s temom i prema planu.

Razrada ishoda:

Učenik piše komentar u skladu s temom i prema planu.

Učenik zapaža tijek događaja poštujući točnost i istinitost činjenica koje razlikuje od mišljenja i stavova.

Učenik selektivno i kritički preuzima informacije iz različitih izvora.

Učenik komentira pojave u društvu i predlaže rješenja.

Učenik poštuje načelo potpunosti, aktualnosti, točnosti i uvjerljivosti.

Ne provjerava se usvojenost pravopisnih i gramatičkih sadržaja, pogreške se označavaju i ispravljaju, ali se ne boduju.

Rješenja i bodovanje zadataka

1. 1 bod

c) U tekstu se iznose razmišljanja i prosudbe o utjecaju nerealno prikazanih omiljenih dječjih junaka na sliku djece o sebi.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

2. 4 boda

a) U polaznoj se raspravi iznose stavovi s obrazloženjima i dokazima.

T

b) U toj se raspravi sažeto izvješćuje o događaju.

N

c) Svrha je polazne rasprave ponuditi rješenje problema.

T

d) Polazna rasprava ima dijelove: uvod, zaplet, vrhunac, rasplet.

N

› **Bodovanje:** Točno određena tvrdnja donosi jedan bod, ukupno četiri boda u zadatku.

3. 7 bodova

a) Izdvoji iz prvoga ulomka rečenicu u kojoj autorice najavljuju o čemu će se govoriti u tekstu.

No ne treba zanemariti ni animirane filmove i igračke kao medije koji također mogu utjecati na razvoj i oblikovanje slike o vlastitu tijelu, pogotovo kad su u pitanju najmlađi. (1 bod)

AiB

SKUPINA

b) Ispiši pitanje kojim se postavlja problem o kojem će se voditi rasprava (teza rasprave).

Jeste li se ikad zapitali kakvu poruku šalju djeci njihovi omiljeni junaci koji su u odnosu na stvaran izgled tijela prikazani potpuno nerealistično? (1 bod)

c) Koji je prvi primjer kojim autorice dokazuju (potkrepljuju) tezu rasprave?

Disneyjeve princeze (koje imaju uzak struk, mršave udove, malena stopala, velike usne i oči). (1 bod)

d) Koju poruku najmlađim gledateljima šalju Disneyjevi animirani filmovi svojim likovima?

Disneyjevi animirani filmovi svojim likovima pokazuju najmlađim gledateljima da djevojka, kako bi bila lijepa i uspješna, mora biti plaha, našminkana, prekrasne kose i mršava, a mladić snažan, hrabar, neustrašiv, visok i mišićav. (1 bod)

e) Zbog čega ta poruka može loše utjecati na sliku djece o sebi?

Zato što se djeca često ugledaju na svoje omiljene likove, a nemoguće je tako izgledati u stvarnosti jer su likovi nerealno prikazani pa djeca stječu loše mišljenje o sebi. / Zbog toga što poručuje da je jedino takav izgled prihvatljiv i poželjan, no nemoguće je tako izgledati pa djeca imaju loše mišljenje o sebi i o svojem izgledu. (1 bod)

f) Kojim dokazom autorice potkrepljuju stav o utjecaju lutke Barbie na doživljaj svojega tijela?

Jedna studija pokazala je da su djevojke koje su se igrale s barbikama u pravilu imale lošiji doživljaj vrijednosti svojega tijela i veću želju da budu mršavije od djevojaka koje su se igrale s drukčijim lutkama ili bez lutaka. (1 bod)

g) Navedi rješenje problema koje autorice nude na temelju iznesenih dokaza.

Roditelji bi trebali donijeti informirane odluke o tome koje će igračke dati svojoj djeci i razmotriti kako bi te igračke mogle utjecati na njih. / Roditelji mogu djeci dati lutke koje ne promoviraju nerealnu sliku tijela te raspravljati s djecom o porukama koje igračke prenose. / Roditelji mogu razgovarati s djecom o likovima iz crtića i objasniti im da su njihovi junaci samo odraz mašte. (1 bod)

› **Bodovanje:** Točno navedeni odgovori prema gornjim objašnjenjima donose ukupno sedam bodova u zadatku.

4. 6 bodova

Individualni odgovori učenika.

› **Bodovanje:** **a) ostvarenost teme: 2 boda** (potpuno ostvarena)

1 bod (djelomično ostvarena)

0 bodova (neostvarena)

b) sadržaj: 2 boda (sadržaj je jasan, razumljiv, logično povezan)

1 bod (nedostaju obrazloženja ili dokazi, nepovezani dijelovi)

0 bodova (sadržaj nije u vezi sa zadatkom)

c) kompozicija: 2 boda (razvidna kompozicija: uvod, središnji dio, završetak)

1 bod (jedan od dijelova kompozicije nije razvidan, ne postoji)

0 bodova (nerazvidna kompozicija, slijed događaja je nejasan)

PRIJEDLOG OCJENJIVANJA

BODOVI	POSTOTCI	OCJENA
18 – 16	100 – 90 %	5
15 – 14	89 – 76 %	4
13 – 11	75 – 60 %	3
10 – 9	59 – 50 %	2
8 – 0	49 – 0 %	1

PRVA PRAVOPISNA PROVJERA

Obrazovni ishodi, rješenja, bodovanje

Obrazovni ishodi koji se vrednuju u provjeri

Na temelju Kurikuluma za nastavni predmet Hrvatski jezik za osnovne škole (Zagreb, 2019.) u *Prvoj pravopisnoj provjeri* (veliko slovo, pravopisni znakovi, upravni i neupravni govor, kratice i pokrate) provjeravaju se sljedeći ishodi:

OŠ HJ A.7.4.

Učenik piše objektivne pripovjedne tekstove u skladu s temom i prema planu.

Razrada ishoda:

Učenik piše veliko početno slovo u jednorječnim i višerječnim imenima (ustanove, društva, pokreti, epohe, povijesni događaji).

Učenik piše pravopisne znakove: dvotočku, navodnike, polunavodnike, spojnicu, crticu i kosu crtu).

Učenik piše zarez prema sljedećim načelima: nizanje, naknadno dodavanje, umetanje i isticanje.

Učenik razlikuje upravni i neupravni govor u pismu.

Učenik piše česte kratice i pokrate.

Rješenja i bodovanje zadataka

1. 2 boda

Sve riječi u višječlanome imenu ustanova pišu se velikim početnim slovom.	
Jednočlani i višječlani nazivi vremenskih razdoblja pišu se malim početnim slovom.	✓
Prva riječ u višječlanome nazivu društava piše se velikim početnim slovom, a ostale riječi malim osim ako nije ime ili posvojni pridjev izveden od imena.	✓
U višječlanome nazivu pokreta prva se riječ piše velikim početnim slovom, a ostale malim.	

› **Bodovanje:** Svaka točna tvrdnja o pisanju velikoga i maloga početnoga slova donosi jedan bod, ukupno dva boda.

2. 3 boda

a) Vatroslav Lisinski bio je najdarovitiji skladatelj ilirskoga razdoblja / Ilirskoga razdoblja / Ilirskoga Razdoblja.

b) Lisinski je završio zagrebačku gimnaziju koja se zove klasična gimnazija / Klasična gimnazija / Klasična Gimnazija.

c) Praizvedba prve hrvatske opere *Ljubav i zloba* V. Lisinskoga izvedena je u Zagrebu, u staroj gradskoj vijećnici / Staroj gradskoj vijećnici / Staroj Gradskoj Vijećnici.

› **Bodovanje:** Svaki točno zaokružen izraz donosi jedan bod, ukupno tri boda.

3. 8 bodova

a) Otac Vatroslava Lisinskog doselio je u Zagreb iz slovenskoga mjesta Dolenjske Toplice.

› **Bodovanje:** Zadatak donosi dva boda. Ako učenik ima jednu pogrešku u rečenici, zadatak se vrednuje s jednim bodom. Ako ima dvije ili više pogrešaka, zadatak se vrednuje s 0 bodova.

b) Libreto za prvu hrvatsku operu Ljubav i zloba napisao je istaknuti ilirac Dimitrije Demeter.

› **Bodovanje:** Zadatak donosi dva boda. Ako učenik ima jednu pogrešku u rečenici, zadatak se vrednuje s jednim bodom. Ako ima dvije ili više pogrešaka, zadatak se vrednuje s 0 bodova.

c) Nakon povratka iz Praga Lisinski se učlanjuje u Društvo prijatelja muzike.

› **Bodovanje:** Zadatak donosi dva boda. Ako učenik ima jednu pogrešku u rečenici, zadatak se vrednuje s jednim bodom. Ako ima dvije ili više pogrešaka, zadatak se vrednuje s 0 bodova.

d) Šezdeset godina nakon smrti Zagrepečanina Vatroslava Lisinskog u svijetu je započeo 1. svjetski rat.

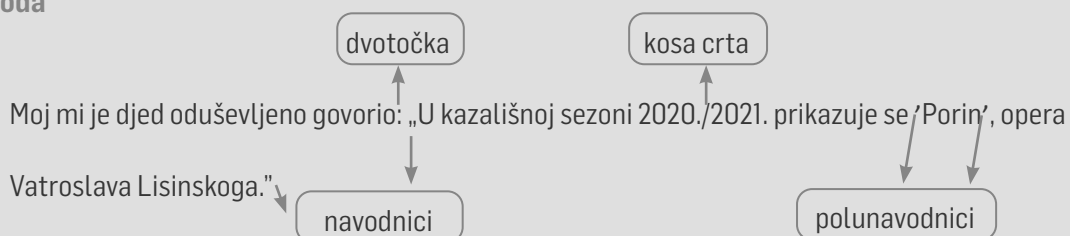
› **Bodovanje:** Zadatak donosi dva boda. Ako učenik ima jednu pogrešku u rečenici, zadatak se vrednuje s jednim bodom. Ako ima dvije ili više pogrešaka, zadatak se vrednuje s 0 bodova.

4. 5 bodova

Vrlo brzo nakon drugoga svjetskog rata u zagrebu se pojavila potreba o gradnji suvremene glazbene dvorane prema svjetskim standardima. Godine 1957. skupština grada zagreba na čelu s tadašnjim zagrebačkim gradonačelnikom većeslavom holjevcem donijela je odluku/Odluku o gradnji dvorane. Izgradnja dvorane započela je 1961. godine i odlučeno je da nosi ime skladatelja prve hrvatske nacionalne opere – vatroslava lisinskoga. Službeno otvorenje koncertne dvorane „vatroslav lisinski” bilo je 28. i 29. prosinca 1973. godine. Koncertna dvorana danas je mjesto susreta hrvatske kulture sa svjetskom kulturom.

› **Bodovanje:** Zadatak donosi pet bodova. Za svaku pogrešku oduzima se jedan bod: 1 pogreška – **4 boda**, 2 pogreške – **3 boda**, 3 pogreške – **2 boda**, 4 pogreške – **1 bod**, 5 i više pogrešaka – 0 bodova.

5. 4 boda

› **Bodovanje:** Svaki točno imenovan pravopisni znak donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

6. 3 boda

a) Vatroslav Lisinski (Zagreb, 8. 7. 1819. – Zagreb, 31. 5. 1854.) bio je po ocu Slovenac, a po majci Hrvat.

b) Lisinskoga se u Hrvatskoj smatra utemeljiteljem sljedećih glazbenih vrsta: moderne opere, solopjesme, zbarske i orkestralne glazbe.

c) Jedna od najuspješnijih i najljepših solopjesama V. Lisinskoga jest „Miruj, miruj, srce moje”.

› **Bodovanje:** Svaki točno napisan pravopisni znak donosi jedan bod, ukupno tri boda.

7. 2 boda

a) U školi smo poslušali, ako se dobro sjećam, dvije-tri skladbe V. Lisinskoga.

c) U Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici održana je izložba u studenome 2019. godine povodom 200-godišnjice rođenja Vatroslava Lisinskoga.

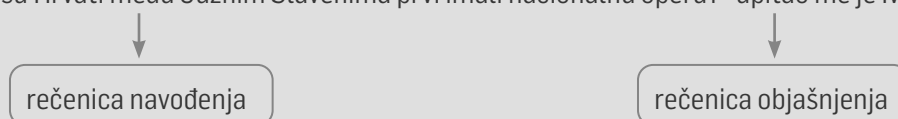
› **Bodovanje:** Svako točno zaokruženo slovo uz rečenicu sa spojnicom donosi jedan bod, ukupno **2 boda**.

8. 4 boda

- a) Vatroslav Lisinski, hrvatski skladatelj, bio je nastavnik u školi Hrvatskoga glazbenog zavoda.
_____ poslijeimenični položaj apozicijskoga skupa
- b) Vatroslave, zašto si se odrekao svoga rodnog imena Ignatius?
_____ odvajanje vokativa
- c) Lisinski se počeo baviti glazbom u trećemu ili četvrtome razredu gimnazije, i to privatnim podukama.
_____ isticanje
- d) Lisinski je skladao 69 solopjesama na hrvatske, njemačke i češke tekstove.
_____ nizanjanje rečeničnih dijelova
- › **Bodovanje:** U svakom primjeru točno napisan zarez/zarezi donosi pola boda i točno navedeno načelo prema kojemu se zarez piše donosi pola boda, ukupno četiri boda.

9. 1 bod

„Znaš li da su Hrvati među Južnim Slavenima prvi imali nacionalnu operu?” upitao me je Ivan.

› **Bodovanje:** Točno riješen zadatak donosi jedan bod.

10. 6 bodova

- a) Učiteljica glazbenoga upitala je učenike: „Tko je napisao prvu hrvatsku operu?”
- › **Bodovanje:** Zadatak donosi dva boda. Ako učenik ima jednu pogrešku u rečenici, zadatak se vrednuje s jednim bodom. Ako ima dvije ili više pogrešaka, zadatak se vrednuje s 0 bodova.
- b) „Gdje i kad je rođen Vatroslav Lisinski?” pitao je Ivan svoju učiteljicu glazbenoga.
- › **Bodovanje:** Zadatak donosi dva boda. Ako učenik ima jednu pogrešku u rečenici, zadatak se vrednuje s jednim bodom. Ako ima dvije ili više pogrešaka, zadatak se vrednuje s 0 bodova.
- c) „Prva izvedba druge opere V. Lisinskoga”, objašnjavala je učiteljica, „bila je nakon skladateljeve smrti.”
- › **Bodovanje:** Zadatak donosi dva boda. Ako učenik ima jednu pogrešku u rečenici, zadatak se vrednuje s jednim bodom. Ako ima dvije ili više pogrešaka, zadatak se vrednuje s 0 bodova.

11. 1 bod

„U gradskom kazalištu izvedena je prva ilirska opera”, zapisao je Stanko Vraz u *Danici*.

› **Bodovanje:** Točno riješen zadatak donosi jedan bod.

12. 2 boda

- a) Prijateljski mu je savjetovao da napiše referat o Vatroslavu Lisinskom na vrijeme. / Prijateljski mu je savjetovao neka napiše referat o Vatroslavu Lisinskom na vrijeme.
- b) Vatroslav je obitelji pisao da ujutro pojede žemlju, u podne juhu, meso i običan kolač i do drugoga dana ne jede ništa.
- › **Bodovanje:** Svaka točno preoblikovana rečenica donosi jedan bod, ukupno dva boda.

13. 2 boda

- a) Dvogodišnji studij filozofije u Zagrebu **g./gosp.** Vatroslav Lisinski završio je 1840. **g./god.**
- b) Vatroslav Lisinski bio je u prvoj polovini 19. **st.** najdarovitiji **hrv.** skladatelj.
- › **Bodovanje:** Svaka točno napisana kratica donosi pola boda, ukupno dva boda.

14. 3 boda

- a) HAZU
- b) HNK, EU-a

› **Bodovanje:** Svaka točno napisana pokrata donosi jedan bod, ukupno tri boda.

15. 4 boda

- a) U **OŠ** Vatroslava Lisinskoga održala su se o. g. tri glazbena koncerta.
- b) Odgovorio mi je zašto je Lisinski promijenio svoje ime.
- c) Na prijelazu **19./20.** st. u hrvatskim su se kazalištima izvodile prve hrvatske opere.
- d) Utemeljitelji nagrade Porin jesu Hrvatsko društvo skladatelja, Hrvatska **glazbena** unija i Hrvatska radiotelevizija.

› **Bodovanje:** Svaka točno prepisana rečenica donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

Rješenja i bodovanje zadataka

1. 2 boda

Samo prva riječ u višechlanome imenu ustanova piše se velikim početnim slovom, a ostale se riječi pišu malim početnim slovom osim ako nisu ime ili posvojni pridjev izveden od imena.	✓
Jednočlani i višechlani nazivi vremenskih razdoblja pišu se velikim početnim slovom.	
Sve se riječi u višechlanome nazivu društava pišu velikim početnim slovom.	
U višechlanome nazivu pokreta sve se riječi pišu malim početnim slovom.	✓

› **Bodovanje:** Svaka točna tvrdnja o pisanju velikoga i maloga početnoga slova donosi jedan bod, ukupno dva boda.

2. 3 boda

- a) Antun Mihanović završio je zagrebačku gimnaziju koja se zove **klasična gimnazija** / **Klasična gimnazija** / **Klasična gimnazija**.
- b) *Lijepa naša domovino* prvi je put izvedena kao himna 1891. prigodom izložbe **hrvatsko-slavonskoga gospodarskog društva** / **Hrvatsko-slavonskoga gospodarskog društva** / **Hrvatsko-Slavonskoga gospodarskog društva**.
- c) Antun Mihanović bio je istaknuta ličnost **ilirskoga pokreta** / **Ilirskoga pokreta** / **Ilirskoga Pokreta**.

› **Bodovanje:** Svaki točno zaokružen izraz donosi jedan bod, ukupno tri boda.

3. 8 bodova

- a) Godine 1836. Hrvatski sabor donio je odluku/Odluku o osnivanju Društva za njegovanje nacionalne kulture.

› **Bodovanje:** Zadatak donosi dva boda. Ako učenik ima jednu pogrešku u rečenici, zadatak se vrednuje s jednim bodom. Ako ima dvije ili više pogrešaka, zadatak se vrednuje s 0 bodova.

- b) Antun Mihanović umro je u zagorskome mjestu Novi Dvori.

› **Bodovanje:** Zadatak donosi dva boda. Ako učenik ima jednu pogrešku u rečenici, zadatak se vrednuje s jednim bodom. Ako ima dvije ili više pogrešaka, zadatak se vrednuje s 0 bodova.

c) Antun Mihanović boravio je u vrijeme Krimskoga rata u Austriji kao austrijski diplomat.

› **Bodovanje:** Zadatak donosi dva boda. Ako učenik ima jednu pogrešku u rečenici, zadatak se vrednuje s jednim bodom. Ako ima dvije ili više pogrešaka, zadatak se vrednuje s 0 bodova.

d) Napjev hrvatske himne objavio je Narodni zemaljski glazbeni zavod u Zagrebu.

› **Bodovanje:** Zadatak donosi dva boda. Ako učenik ima jednu pogrešku u rečenici, zadatak se vrednuje s jednim bodom. Ako ima dvije ili više pogrešaka, zadatak se vrednuje s 0 bodova.

4. 5 bodova

Iako su u vrijeme antunova rođenja živjeli u središtu glavnoga grada, njegovi roditelji nisu zagrepčani, već su podrijetlom iz poljica u dalmatinskoj zagori. Osnovnu školu, gimnaziju i studij filozofije na kraljevskoj akademiji znanosti antun je završio u zagrebu. Upravo je on zaslužan za pronalazak osmana, jednoga od najznačajnijih hrvatskih spjevova, koji je ubrzo objavila matica ilirska (današnja matica hrvatska).

› **Bodovanje:** Zadatak donosi pet bodova. Za svaku pogrešku oduzima se jedan bod: 1 pogreška – **4 boda**, 2 pogreške – **3 boda**, 3 pogreške – **2 boda**, 4 pogreške – **1 bod**, 5 i više pogrešaka – **0 bodova**.

5. 4 boda

› **Bodovanje:** Svaki točno imenovan pravopisni znak donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

6. 3 boda

a) O životu Antuna Mihanovića možeš pročitati u „Hrvatskoj enciklopediji”.

b) Antun Mihanović (Zagreb, 10. 6. 1796. – Klanjec, 14. 11. 1861.) bio je hrvatski političar i pisac.

c) Mihanović je obnašao sljedeće dužnosti: političar, vojni sudac i upravni činovnik.

› **Bodovanje:** Svaki točno napisan pravopisni znak donosi jedan bod, ukupno tri boda.

7. 2 boda

b) Kao 19-godišnjak objavio je knjižicu *Reč domovini od hasnovitosti pisanja vu domorodnom jeziku*.

c) Mogu manje-više tečno pročitati originalni zapis hrvatske himne.

› **Bodovanje:** Svako točno zaokruženo slovo uz rečenicu sa spojnicom donosi jedan bod, ukupno **2 boda**.

8. 4 boda

a) Ime Antuna Mihanovića postalo je hrvatskim simbolom, i to nacionalnim simbolom.

_____ isticanje _____

b) U Zagrebu je završio pučku školu, gimnaziju i studij.

_____ nizanje rečeničnih dijelova _____

c) U Zelenjaku, mjestu u blizini Klanjca, postavljen je spomenik hrvatskoj himni.

_____ poslijeimenični položaj apozicijskoga skupa _____

d) Antune, što te je potaknulo na pisanje pjesme *Hrvatska domovina*?

_____ odvajanje vokativa _____

› **Bodovanje:** U svakom primjeru točno napisan zarez/zarezi donosi pola boda i točno navedeno načelo prema kojemu se zarez piše donosi pola boda, ukupno četiri boda.

9. 1 bod

„Jesi li znao da je Antun Mihanović hrvatsku himnu napisao u Rijeci?“ upitala me je Karla.

rečenica navođenja

rečenica objašnjenja

› **Bodovanje:** Točno riješen zadatak donosi jedan bod.

10. 6 bodova

a) Iz zadnje klupe začu se pitanje: „Zar je Mihanović rođen na Trgu bana Josipa Jelačića?“

› **Bodovanje:** Zadatak donosi dva boda. Ako učenik ima jednu pogrešku u rečenici, zadatak se vrednuje s jednim bodom. Ako ima dvije ili više pogrešaka, zadatak se vrednuje s 0 bodova.

b) „Pročitaj naglas prvu strofu hrvatske himne!“ reče učiteljica Josipu. / „Pročitaj naglas prvu strofu hrvatske himne“, reče učiteljica Josipu.

› **Bodovanje:** Zadatak donosi dva boda. Ako učenik ima jednu pogrešku u rečenici, zadatak se vrednuje s jednim bodom. Ako ima dvije ili više pogrešaka, zadatak se vrednuje s 0 bodova.

c) „Danas ćemo“, govori učiteljica, „učiti o povijesti hrvatske himne.“

› **Bodovanje:** Zadatak donosi dva boda. Ako učenik ima jednu pogrešku u rečenici, zadatak se vrednuje s jednim bodom. Ako ima dvije ili više pogrešaka, zadatak se vrednuje s 0 bodova.

11. 1 bod

„Mihanović u djelu naglašava važnost pisanja književnih i službenih tekstova na hrvatskome jeziku“, istaknuo je povjesničar.

› **Bodovanje:** Točno riješen zadatak donosi jedan bod.

12. 2 boda

a) Mihanović je govorio da se samo na vlastitom jeziku može stvarati narodna kultura.

b) Sestra mi je savjetovala da u *Hrvatskoj enciklopediji* pronađem podatke o Mihanovićevu životu. / Sestra mi je savjetovala neka u *Hrvatskoj enciklopediji* pronađem podatke o Mihanovićevu životu.

› **Bodovanje:** Svaka točno preoblikovana rečenica donosi jedan bod, ukupno dva boda.

13. 2 boda

a) Mnogi hrvatski pjesnici pišu **štok.**: Ivan Mažuranić, Stanko Vraz, Dimitrije Demeter i **dr.**

b) Mihanovićeva slika iz 19. **st.** nalazi se na 45. **str.** udžbenika.

› **Bodovanje:** Svaka točno napisana kratica donosi pola boda, ukupno dva boda.

14. 3 boda

a) NSK

b) SŠ, HNK-u

› **Bodovanje:** Svaka točno napisana pokrata donosi jedan bod, ukupno tri boda.

15. 4 boda

a) Odgovorio mi je zašto je *Horvatska domovina* objavljena baš u *Danici*.

b) Suradivao je s Krapincem Ljudevitom Gajem i mnogim drugim utjecajnim osobama iz Hrvatskoga **narodnog preporoda**.

c) U **OŠ** Antuna Mihanovića o. g. svečano je obilježen pjesnikov rođendan.

d) U šk. god. **2020./2021.** posjetit ćemo Zagreb, rodni grad A. Mihanovića.

› **Bodovanje:** Svaka točno prepisana rečenica donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

PRIJEDLOG OCJENJIVANJA

BODOVI	POSTOTCI	OCJENA
50 – 45	100 – 90 %	5
44 – 38	89 – 77 %	4
37 – 31	76 – 63 %	3
30 – 25	62 – 50 %	2
24 – 0	49 – 0 %	1

DRUGA PRAVOPIISNA PROVJERA (RIJEČI S Č/Ć, DŽ/Đ, IJE/JE/E/Ĭ)

Obrazovni ishodi, rješenja, bodovanje

Obrazovni ishodi koji se vrednuju u provjeri

Na temelju Kurikuluma za nastavni predmet Hrvatski jezik za osnovne škole (Zagreb, 2019.) u *Drugoj pravopisnoj provjeri* (riječi s č/ć, dž/đ, ije/je) provjeravaju se sljedeći ishodi:

OŠ HJ A.7.5.

Učenik oblikuje tekst i primjenjuje znanja o sintaktičkom ustrojstvu rečenice na oglednim i čestim primjerima.

Razrada ishoda:

Učenik provodi (i, gdje je potrebno, bilježi) glasovne promjene u riječima.

Učenik piše učestale riječi s č/ć, dž/đ i ije/je u rečenicama.

Učenik uočava pogrešno napisane učestale riječi s č/ć, dž/đ i ije/je u rečenicama i u vezanome tekstu.

Rješenja i bodovanje zadataka

1. 5 bodova

Visoki dječak plave kovrčave kose užurbano je koračao snijegom zametenom ulicom. Pogled njegovih plavih očiju privuče slika sa zlaćanim obrubom na vratima gradske knjižnice. Ta je slika prikazivala sićušne pčelice koje oblijeću oko poljskoga cvijeća.

› **Bodovanje:** Boduje se točno napisana riječ. Svaka točno napisana riječ donosi pola boda, ukupno pet bodova.

2. 3 boda

a) Na grančici orhideje sramežljivo se pojave dva pupoljka.

b) Neumorno već dva sata djeca skaču na trampolinu.

c) Nisam nikad probao ljuće papričice.

› **Bodovanje:** Svaka pravopisno točno napisana riječ donosi jedan bod, ukupno tri boda.

3. 4 boda

radošću, plaćeni, uručiti, putničke

› **Bodovanje:** Svaka točno napisana riječ donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

4. 5 bodova

a) Ta je PREDODŽBA PREDODBA bila dovoljno smiješna MLADŽOJ MLADOJ djeci.

b) Marin se za vrijeme praznika DOSADŽIVAO DOSAĐIVAO na plaži.

c) Lupio je DŽONOM ĐONOM o pod i okrenuo se.

d) Već imam trinaest godina i napokon sam TINEJDŽER TINEJĐER.

› **Bodovanje:** Svaka točno zaokružena riječ donosi jedan bod, ukupno pet bodova.

5. 4 boda

U kuću uđe baka Đurđica obučena u plavi džemper i smeđu suknju. Umorna od rada u vrtu, nasloni leđa na stolac i zatraži čašu džusa. Kao svaki poslušni unuk, poslužim svoju baku. Ona za nagradu iz džepa izvadi najsladju čokoladu s lješnjacima.

› **Bodovanje:** Boduje se točno napisana riječ. Svaka točno napisana riječ donosi pola boda, ukupno četiri boda (ime Đurđica mora biti napisano velikim početnim slovom da bi učenik za taj primjer dobio pola boda).

6. 1 bod

b) Martin se nasmiješio da to gotovo nitko nije ni primijetio.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

7. 2 boda

Na drveni je stolčić odložila plavi cvjetić.

› **Bodovanje:** Svaka točno napisana riječ donosi jedan bod, ukupno dva boda.

8. 4 boda

a) Marin se pogledao kao da se jutros nije sam odijevao. Doista, bio je odjeven onako kako se Ivi svidjelo.

b) Noćna je svjetiljka svijetlila punim sjajem.

c) Koliko se god trudio, već mu tjednima nije uspjivalo uživjeti se u ulogu glazbenoga genija.

› **Bodovanje:** Boduje se točno napisana riječ. Svaka točno napisana riječ donosi pola boda, ukupno četiri boda.

9. 4 boda

Martin je s vremena na vrijeme pogledavao prema dječaku svijetle kose.

› **Bodovanje:** Boduje se točno napisana riječ. Svaka točno napisana riječ donosi pola boda, ukupno četiri boda.

10. 8 bodova

Sjedio sam u pidam u zamračenoj sobi i razmišljao o ljetovanju na Jadranskome moru. U sobu je odjednom ušao stric Franko s povećom ciglom zlatne boje.

„Jesi li čitao djela Augusta Šenoe?” uzbudženo me upitao.

„U veljači smo obrađivali za lektiru njegove povijestice”, tiho sam mu odgovorio.

Ispričao mi je da je Šenoa rođen u zagrebačkoj Vlaškoj ulici. Pisao je o Gornjemu gradu, starome djelu grada Zagreba.

Najednom na moje zaprepaštenje stričeve ruke rastvore zlatnu ciglu.

„Danas sam kupio novo izdanje Šenoina romana *Zlatarevo zlato*. Zar knjiga ne slič na zlatnu polugu?”

Tada sam doznao da je to djelo prvi hrvatski povijesni roman, a da Dora Krupić u naslovu zapravo predstavlja zlatarevo zlato.

riječi s <u>č/ć</u>	povećom, stričeve, slič
riječi s <u>dž/đ</u>	pidžami, uzbudženo
riječi s <u>ije/je</u>	odjednom, povjestice, dijelu

› **Bodovanje:** Svaka točno napisana riječ donosi jedan bod, ukupno osam bodova.

B

SKUPINA

Rješenja i bodovanje zadataka

1. 5 bodova

Žućkasti se maćak Grgo noću neobićno ponašao kod svoje kuće. Kad bi zadnje Sunćeve zrake nestale, Grgo bi mijauknuo prema svojoj gazdarici i strpljivo ćekao da mu pripremi jastuk na kožnatome naslonjaću iz kojega bi pažljivo do kasnih većernjih sati pratio nove zgode svojih ćetveronožnih junaka.

› **Bodovanje:** Boduje se točno napisana riječ. Svaka točno napisana riječ donosi pola boda, ukupno pet bodova.

2. 3 boda

a) Za rođendan je dobila ručni pozlaćeni sat s kristalićima.

b) Naš zrakoplov polijeće za tri sata.

c) Odškrinuvši vrata kuhinjskoga ormara, ugleda zapakirane bočice začina.

› **Bodovanje:** Svaka pravopisno točno napisana riječ donosi jedan bod, ukupno tri boda.

3. 4 boda

privuće, vraćeno, suparniću, odlučnoću

› **Bodovanje:** Svaka točno napisana riječ donosi jedan bod, ukupno četiri boda.

4. 5 bodova

a) Novi DŽEMPER / ĐEMPER pristaje joj uz SMEDŽI / SMEDI kaput.

b) U MEDŽUVREMENU / MEĐUVREMENU je dizalo stalo ne sedmome katu.

c) Palčeve je utaknuo u DŽEPOVE / ĐEPOVE svojih traperica.

d) Pohani PATLIDŽANI / PATLIĐANI moje su omiljeno jelo.

› **Bodovanje:** Svaka točno zaokružena riječ donosi jedan bod, ukupno pet bodova.

5. 4 boda

Bratić Đuro pozvao je sestru i mene na svoj rođendan u subotu. Trebali smo ponijeti odjeću za spavanje jer ćemo kod njega ostati do jutra. Odlučio sam ponijeti bijelu pidžamu s crtežom lade na morskoj pučini. Bio sam uzbuđen jer još nikad nisam proveo noć bez svojih roditelja. Otac nas je odvezao u svome bijelome džipu do rođakove kuće i putem zamario džez-skladbama na radiju.

› **Bodovanje:** Boduje se točno napisana riječ. Svaka točno napisana riječ donosi pola boda, ukupno četiri boda (ime Đuro mora biti napisano velikim početnim slovom da bi učenik za taj primjer dobio pola boda).

6. 1 bod

a) U lektirnome djelu likove možemo podijeliti na glavne i sporedne.

› **Bodovanje:** Točan odgovor donosi jedan bod.

7. 2 boda

Pokraj rječice igra se djetešce.

› **Bodovanje:** Svaka točno napisana riječ donosi jedan bod, ukupno dva boda.

8. 4 boda

- a) Crni je običan mješanac. Sudbina mu se nasmiješila i maknula ga s ulice. Kući ga je donijela mama.
b) Oči plave i vedre smjelo gledaju u život. Lijevom je rukom uzela pramen svijetle kose i učvrstila ga kopčom.
c) Zamjećujem li ja to prijekor u njezinu glasu?

› **Bodovanje:** Boduje se točno napisana riječ. Svaka točno napisana riječ donosi pola boda, ukupno četiri boda.

9. 4 boda

Susjeda je upalila **svjetlo** u stubištu da bi njezino **dijete vidjelo** kud hoda.

› **Bodovanje:** Boduje se točno napisana riječ. Svaka točno napisana riječ donosi pola boda, ukupno četiri boda.

10. 8 bodova

Prošle smo zime odlučili posjetiti Delnice u Gorskome kotaru i uživati u goranskome ugodžaju. S obzirom na to da je snježilo, obukli smo tople džempere, hlače i čarape. Uputili smo se na put. Dio puta pratila nas je mećava. Kroz prozorčić vidjela se samo bjelina snjega. Mjesto je odisalo čarobnim mirisima i zvukovima.

Noć smo proveli zaštićeni od nevremena u planinskoj kolibi. Sljedeće jutro obradovalo nas je sunčano vrijeme, stoga smo malo i džogirali po snijegu.

riječi s č/ć	odlučili, mećava, zaštićeni
riječi s dž/đ	ugodaju, džempere
riječi s ije/je	snježilo, vidjela, snijega

› **Bodovanje:** Svaka točno napisana riječ donosi jedan bod, ukupno osam bodova.

PRIJEDLOG OCJENJIVANJA

BODOVI	POSTOTCI	OCJENA
40 – 36	100 – 90 %	5
35 – 31	89 – 77 %	4
30 – 24	76 – 63 %	3
23 – 20	62 – 50 %	2
19 – 0	49 – 0 %	1

ČITANJE LIRSKE PJESME S RAZUMIJEVANJEM

Obrazovni ishodi koji se vrednuju u provjeri

Na temelju Kurikuluma za nastavni predmet Hrvatski jezik za osnovne škole (Zagreb, 2019.) u pisanoj provjeri vrednuju se sljedeći ishodi:

OŠ HJ A.7.3.

Učenik čita tekst, izvodi zaključke i tumači značenje teksta.

Razrada ishoda

Učenik pojednostavljuje složene podatke iz čitanoga teksta.

Učenik pronalazi dokaze i potkrepljuje zaključke do kojih je došao čitanjem.

OŠ HJ B.7.1.

Učenik vrednuje književni tekst tumačeći utjecaj književnoga teksta na oblikovanje stavova i vrijednosti.

Razrada ishoda

Učenik izražava vlastiti doživljaj književnoga teksta.

Učenik stavlja u odnos uzroke i posljedice u književnome tekstu.

Učenik uočava tematizira li tekst pojave i doživljaje koje može prepoznati u vlastitom okružju.

Učenik argumentira vlastita zapažanja o književnom tekstu povezujući ih sa stečenim znanjem i iskustvom.

OŠ HJ B.7.2.

Učenik tumači književni tekst na temelju čitateljskoga iskustva i usporedbe s drugim tekstovima primjenjujući znanja o književnosti.

Razrada ishoda

Učenik razlikuje, imenuje i u tekstu prepoznaje epitet, usporedbu, metaforu, hiperbolu i retoričko pitanje.

Rješenja i bodovanje zadataka

I. Zadatci uz pjesmu *Ti i moje srce* Dragutina Tadijanovića

1. Učenik/učenica treba zaokružiti dva deblje otisnuta pojma:

tuga **zaljubljenost** ljutnja **zabrinutost**

Točno zaokruženi pojmovi donose **dva** boda.

2. a) Učenik/učenica treba zaokružiti rečenicu *Zaneseno i sretno*.

Točno zaokružena rečenica donosi **jedan** bod.

b) Učenik/učenica treba prepisati stihove:

Zanesošće moje srce, nenadano, u visinu:

Ono sad kuca puno miline i novih naslada.

Točno prepisani stihovi donose **jedan** bod.

3. Stilsko izražajno sredstvo u stihu je metafora.

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

4. Epiteti koje učenik/učenica treba prepisati su umorno i bijedno.

Točno prepisani epiteti donose **jedan** bod.

5. Učenik/učenica odgovara svojim riječima.

Mladić (pjesnik) bio je zabrinut jer je njegovo srce prije bilo umorno i nije se imalo čemu radovati, nije postojalo ništa što bi ga veselilo i tako mu davalo snagu.

Odgovor napisan cjelovitom smislenom rečenicom donosi **jedan** bod.

6. a) Točan je odgovor NE.

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

b) Pitanje na koje pjesnik **ne očekuje** odgovor, a postavlja ga da bi snažnije izrazio svoje misli i osjećaje naziva se **retoričko** pitanje.

Točno dopunjena tvrdnja donosi **dva** boda - svaka dopuna donosi po **jedan** bod.

II. Zadatci uz pjesmu *Kad prolaziš iznenada* Dragutina Tadijanovića

1. Učenik/učenica može napisati da je ugođaj vedar, veseo, razigran ili nešto slično.

No zbog posljednjega stiha učenik/učenica može razumjeti da mladić žali što ga nikad neće voljeti djevojka koju voli pa može pjesmu doživjeti i tužnom i napisati da je ugođaj i vedar i sjetan, tužan ili slično.

Priznaju se svi odgovori, ako su u b) dijelu zadatka prepisani stihovi koji potvrđuju ugođaj imenovan u a) dijelu zadatka. Odgovor donosi **dva** boda.

b) Vedar, razigran, veseo ugođaj:

*Ja ugledam ispred sebe anđela,
Te me gleda nestašno, i veselo,
I smiješi se, i sitno, sitno korača.
O, oči moga anđela, ogledala sreće!*

b) Vedar i sjetan, pomalo tužan ugođaj:

*O, oči moga anđela, ogledala sreće!
U vama se nigda nigda lik moj smirit neće.*

2. Učenik/učenica može napisati sljedeće motive:

želje, anđeo, oči, ogledala, sreća, lik.

Bilo koji od ovih motiva može se učeniku/učenici učiniti najvažnijim te se priznaje kao točan odgovor.

Svaki od izdvojenih motiva donosi po **jedan** bod, ukupno **tri** boda.

3. a) Točan je odgovor pod brojem 2) *Mladić je ugledao djevojku.*

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

b) Točna je tvrdnja s podcrtanim istaknutim dijelovima rečenice.

Pjesnik **preuveličava** / **ne preuveličava** pozitivne osobine djevojke. Takvo stilsko izražajno sredstvo naziva se **preuveličavanje** ili **hiperbola**.

Točno zaokružena riječ „preuveličava“ donosi **jedan** bod, točno napisano ime stilskog sredstva donosi **jedan** bod, ukupno **dva** boda u b) dijelu zadatka.

4. Stilsko izražajno sredstvo je **asonanca.**

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

5. Učenik/učenica odgovara svojim riječima.

Pjesnik (mladić) u očima djevojke vidi sreću. / Pjesnik (mladić) osjeća sreću kad vidi djevojku.

Pjesnik (mladić) misli da nikad neće prestati voljeti djevojku, da će uvijek osjećati zanimanje za nju, da se nikad neće prestati osjećati tako uzdrhtalo pokraj nje. / Pjesnik (mladić) misli da on nikad neće postati djevojčin momak i nikad se neće smiriti uz nju.

Obrazložen i smisleno oblikovan odgovor donosi **dva** boda.

III. Zajednička obilježja pjesama Dragutina Tadijanovića

1. Mladić se u pjesmama obraća **djevojci.**

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

2. Tema pjesama je b) Ljubav mladića prema djevojci.

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

3. Obje pjesme po vrsti su **lirske ljubavne pjesme.**

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

4. Obje pjesme napisane su **slobodnim stihom.**

Obrazloženje: Stihovi u pjesmama ne rimuju se (i nisu jednake duljine).

Točan odgovor i obrazloženje (može biti i bez dijela u zagradi) donose **jedan** bod.

5. Učenik/učenica svojim riječima izriče doživljaj pjesama. Ako je doživljaj potkrijepljen odgovarajućim primjerima stihova iz odabrane pjesme, a odgovor napisan smisleno oblikovanom rečenicom ili rečenicama, donosi **dva boda.**

Rješenja i bodovanje zadataka

I. Zadatci uz pjesmu *Moja je duša oblak jesenji* Dragutina Tadijanovića

1. Učenik/učenica treba zaokružiti dva deblje otisnuta pojma:

uznemirenost sreća **čežnja** bijes

Točno zaokruženi pojmovi donose **dva** boda.

2. Ako učenik/učenica odabere *uznemirenost*, treba prepisati stihove:

Moja je duša jesenji oblak,

Oblak rastrgan,

Kao krpa. Bačen na nebo.

Ako učenik/učenica odabere *čežnju*, treba prepisati stihove:

Moje oči u oblake gledaju.

A misao?

Misao je upravljena k tebi.

Točno prepisana tri stiha donose **dva** boda. Ako je učenik/učenica prepisao/prepisala dva od navedenih stihova, dobiva **jedan** bod.

3. Stilsko izražajno sredstvo u stihu *Moja je duša jesenji oblak* je **metafora**.

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

Stilsko izražajno sredstvo u stihovima *Oblak rastrgan /Kao krpa* je **usporedba**.

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

4. a) Točan je odgovor **NE**.

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

Pitanje na koje pjesnik **ne očekuje** odgovor, a postavlja ga da bi snažnije izrazio svoje misli i osjećaje naziva se **retoričko** pitanje.

Točno dopunjena tvrdnja donosi **dva** boda – svaka dopuna donosi po **jedan** bod.

II. Zadatci uz pjesmu *Kad prolaziš iznenada* Dragutina Tadijanovića

1. Učenik/učenica može napisati da je ugođaj vedar, veseo, razigran ili nešto slično.

No zbog posljednjega stiha učenik/učenica može razumjeti da mladić žali što nikada neće biti voljen od djevojke koju voli pa može pjesmu doživjeti i tužnom i napisati da je ugođaj i vedar i sjetan, tužan ili slično.

Priznaju se svi odgovori, ako su u b) dijelu zadatka prepisani stihovi koji potvrđuju ugođaj imenovan u a) dijelu zadatka. Odgovor donosi **dva** boda.

b) Vedar, razigran, veseo ugođaj:

Ja ugledam ispred sebe anđela,

Te me gleda nestašno, i veselo,

I smiješi se, i sitno, sitno korača.

O, oči moga anđela, ogledala sreće!

b) Vedar i sjetan, pomalo tužan ugođaj:

O, oči moga anđela, ogledala sreće!

U vama se nigda nigda lik moj smirit neće.

2. Učenik/učenica može napisati sljedeće motive:

želje, anđeo, oči, ogledala, sreća, lik.

Bilo koji od ovih motiva može se učeniku/učenici učiniti najvažnijim te se priznaje kao točan odgovor.

Svaki od izdvojenih motiva donosi po **jedan** bod, ukupno **tri** boda.

3. a) Točan je odgovor pod brojem 2) *Pjesnik je ugledao djevojku*.

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

b) Točna je tvrdnja s podcrtanim istaknutim dijelovima rečenice.

Pjesnik **preuveličava** / **ne preuveličava** pozitivne osobine djevojke. Takvo stilsko izražajno sredstvo naziva se **preuveličavanje** ili **hiperbola**.

Točno zaokružena riječ „preuveličava“ donosi **jedan** bod, točno napisano ime stilskog sredstva donosi **jedan** bod, ukupno **dva** boda u b) dijelu zadatka.

4. Stilsko izražajno sredstvo je **aliteracija.**

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

5. Učenik/učenica odgovara svojim riječima.

Pjesnik (mladić) u očima djevojke vidi sreću. / Pjesnik (mladić) osjeća sreću kad vidi djevojku.

Pjesnik (mladić) misli da nikada neće prestati voljeti djevojku, da će uvijek osjećati zanimanje za nju, da se nikada neće prestati osjećati tako uzdrhtalo pokraj nje. / Pjesnik (mladić) misli da on nikada neće postati djevojčin momak i nikada se neće smiriti uz nju.

Obrazložen i smisleno oblikovan odgovor donosi **dva** boda.

III. Zajednička obilježja pjesama Dragutina Tadijanovića

1. a) U obje pjesme pojavljuje se motiv **očiju.**

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

b) Učenik/učenica odgovara svojim riječima.

U pjesmi *Moja je duša oblak jesenji* pjesnik govori o svojim očima kojima promatra oblake, a u pjesmi *Kad prolaziš iznenada* pjesnik govori o očima djevojke u kojima prepoznaje sreću.

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

2. Točan odgovor glasi:

Obje pjesme govore o istom osjećaju prema djevojci, a to je **ljubav**, stoga su po vrsti **lirske ljubavne** pjesme.

Točan odgovor donosi **dva** boda (**jedan** za točno imenovan osjećaj, **drugi** za točno imenovanu vrstu pjesme).

3. Objе pjesme napisane su **slobodnim stihom.**

Obrazloženje: Stihovi u pjesmama ne rimuju se (i nisu jednake duljine).

Točan odgovor i obrazloženje (može biti i bez dijela u zagradi) donose **jedan** bod.

4. Učenik/učenica svojim riječima izriče doživljaj pjesama. Ako je doživljaj potkrijepljen odgovarajućim primjerima stihova iz odabrane pjesme, a odgovor napisan smisleno oblikovanom rečenicom ili rečenicama, donosi **dva boda.**

PRIJEDLOG OCJENJIVANJA

BODOVI	POSTOTCI	OCJENA
27 – 25	100 – 92 %	5
24 – 21	88 – 77 %	4
20 – 17	74 – 62 %	3
16 – 14	59 – 51 %	2
13 – 0	48 – 0 %	1

ČITANJE PROZNOGA TEKSTA S RAZUMIJEVANJEM

Na temelju Kurikuluma za nastavni predmet Hrvatski jezik za osnovne škole (Zagreb, 2019.)
u pisanoj provjeri vrednuju se sljedeći ishodi:

OŠ HJ A.7.3.

Učenik čita tekst, izvodi zaključke i tumači značenje teksta.

Razrada ishoda

Učenik pojednostavljuje složene podatke iz čitanoga teksta.

Učenik pronalazi dokaze i potkrepljuje zaključke do kojih je došao čitanjem.

OŠ HJ B. 7. 1.

Učenik vrednuje književni tekst tumačeći utjecaj književnoga teksta na oblikovanje stavova i vrijednosti.

Razrada ishoda

Učenik izražava vlastiti doživljaj književnoga teksta.

Učenik stavlja u odnos uzroke i posljedice u književnome tekstu.

Učenik uočava tematizira li tekst pojave i doživlja koje može prepoznati u vlastitom okružju.

Učenik argumentira vlastita zapažanja o književnom tekstu povezujući ih sa stečenim znanjem i iskustvom.

OŠ HJ B.7.2.

Učenik tumači književni tekst na temelju čitateljskoga iskustva i usporedbe s
drugim tekstovima primjenjujući znanja o književnosti.

Razrada ishoda

Učenik razlikuje pripovjedača (u 1. i 3. licu) od pisca, prepoznaje i imenuje kronološki slijed događaja u tekstu,
prepoznaje i imenuje obilježja književnih vrsta – dnevnika, biografije i autobiografije.

Rješenja i bodovanje zadataka

1. a) Učenik/učenica zaokružuje rečenicu koja odgovara njegovu/njezinu dojamu.
Zaokruženi odgovor ne boduje se.
b) Učenik/učenica svojim riječima objašnjava odgovor. Za objašnjenje dobiva **jedan** bod ako je smisleno objasnio/objasnila svoj izbor i još **jedan** bod ako se izražavao/izražavala u skladu s hrvatskim standardnim jezikom.
2. a) Svako točno povezano obilježje s imenom književne vrste donosi **jedan** bod, ukupno **tri** boda u zadatku.

1. DNEVNIK	Književno djelo u kojemu autor piše o vlastitome životu. (<u>2</u>)
------------	---

2. AUTOBIOGRAFIJA Književno djelo koje govori o nečijem životu, najčešće se piše o životima ljudi koji su dali svoj doprinos na kulturnome, javnom, političkom ili znanstvenom području. (**3**)

3. BIOGRAFIJA Djelo koje se piše svakoga dana, u njemu se bilježi točan datum bilježenja svakoga zapisa i iznose se doživljaji i razmišljanja autora o događajima koji su se toga dana dogodili. (**1**)

b) Učenik odgovara svojim riječima.

Prepoznaje se da je tekst dnevnik jer je na početku zapisa zabilježen nadnevak pisanja, a u zapisu se govori o događajima i doživljajima dječaka tijekom toga dana.

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

c) Ime pripovjedača je **Perica**.

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

d) Pripovjedač je u **1. licu**.

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

Kao točan odgovor priznaje se svaka rečenica iz koje je vidljivo da je pripovjedač u 1. licu. Točno prepisana rečenica donosi **jedan** bod.

3. Učenik/učenica odgovara svojim riječima.

G. Fulir glumi obrazovanu osobu koja puno toga zna, a procjenjuje knjigu po težini i cijeni te kaže da ju je pročitao zato što ju je platio, a ne zbog zanimanja za sadržaj knjige.

Također nije iskren prema Perici i Peričinom ocu jer se pretvarao da je veseo što se s tatom pobratio, a zapravo se samo želio približiti Peričinoj majci kojoj se udvarao i šaptao joj nešto na uho, očito nešto vrlo laskavo jer mu je ona govorila da to sigurno kaže svakoj ženi.

Ako učenik/učenica navede dva primjera ponašanja g. Fulira kojima dokazuje njegovu neiskrenost i glumu te udvaranje Peričinoj majci, dobiva **dva** boda. Ako je svoje primjere napisao/napisala smisleno povezanim rečenicama i bez većih pravopisnih ili gramatičkih pogrešaka, dobiva još **jedan** bod, ukupno **tri** boda.

4. a) Učenik/učenica treba zaokružiti **sklonost pretjerivanju** i **sklonost alkoholu**.

Svaka točno odabrana osobina donosi **jedan** bod, ukupno **dva** boda.

b) Učenik/učenica odabire jednu osobinu i svojim riječima objašnjava po kojim postupcima Peričina oca ju prepoznaje.

Sklonost pretjerivanju: Peričin je otac pretjerivao govoreći o svojim osobinama i sposobnostima (toliko je hrabar da se nikoga ne boji, lava može ukrotiti pogledom...).

Sklonost alkoholu: Peričin je otac cijelo vrijeme pio vino sve dok nije bio toliko pijan da je vino umjesto u čašu točio u soljenku.

Ako je učenik/učenica točno objasnio osobinu dobiva **jedan** bod i još **jedan** bod ako su rečenice objašnjenja smisleno povezane i bez većih gramatičkih i pravopisnih pogrešaka.

c) Učenik/učenica treba zaokružiti sljedeće rečenice:

Ah, vi zbilja sve znate, rekla je mama i lijepo ga pogledala. Tata je posprdnio rekao: Tko može sve znati?

Točno zaokružene rečenice donose **jedan** bod.

5. a) Učenik/učenica treba podcrtati rečenice:

Ah, vi zbilja sve znate, rekla je mama i lijepo ga pogledala.

Mama se tiho smijala i svaki čas bi rekla: Ah, nemojte, molim vas. To svakoj kažete.

Gospodin Fulir se posve primaknuo mami i govorio joj sigurno vrlo važne stvari jer se mama sve bliže k njemu primicala.

Točno podcrtane rečenice donose **jedan** bod.

b) Učenik/učenica zaokružuje rečenicu kojom izriče svoj stav. Bilo koji zaokruženi odgovor donosi **jedan** bod.

c) Učenik/učenica treba obrazložiti svoj stav. Ako ga obrazloži argumentirano, dobiva **jedan** bod i još **jedan** bod ako su rečenice obrazloženja smisleno povezane i napisane u skladu s hrvatskim standardnim jezikom.

6. Točan odgovor glasi:

Pripovjedač događaje u tekstu **pripovijeda** istim redoslijedom kojim se oni događaju i takav se redoslijed naziva **kronološki** redoslijed događaja u književnome djelu.

Svaki točan dio odgovora donosi po **jedan** bod, ukupno **dva** boda.

Rješenja i bodovanje zadataka

1. a) Učenik/učenica zaokružuje rečenicu koja odgovara njegovu/njezinu dojmu.

Zaokruženi odgovor ne boduje se.

b) Učenik/učenica svojim riječima objašnjava odgovor. Za objašnjenje dobiva **jedan** bod ako je smisleno objasnio/objasnila svoj izbor i još **jedan** bod ako se izražavao/izražavala u skladu s hrvatskim standardnim jezikom, dakle ukupno **dva** boda.

2. a) Svako točno povezano obilježje s imenom književne vrste donosi **jedan** bod, ukupno **tri** boda u zadatku.

1. DNEVNIK Književno djelo u kojemu autor piše o vlastitome životu. (2)

2. AUTOBIOGRAFIJA Književno djelo koje govori o nečijem životu, najčešće se piše o životima ljudi koji su dali svoj doprinos na kulturnome, javnom, političkom ili znanstvenom području. (3)

3. BIOGRAFIJA Djelo koje se piše svakoga dana, u njemu se bilježi točan datum bilježenja svakoga zapisa i iznose se doživljaji i razmišljanja autora o događajima koji su se toga dana dogodili. (1)

b) Učenik odgovara svojim riječima.

Prepoznaje se da je tekst dnevnik jer je na početku zapisa zabilježen nadnevak pisanja, a u zapisu se govori o događajima i doživljajima dječaka tijekom toga dana.

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

c) Ime pripovjedača je **Perica**.

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

d) Pripovjedač je u **1. licu**.

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

Kao točan odgovor priznaje se svaka rečenica iz koje je vidljivo da je pripovjedač u 1. licu. Točno prepisana rečenica donosi **jedan** bod.

B

SKUPINA

3. a) Učenik/učenica treba zaokružiti odgovore **pohlepna i **nepristojna**.**

Svaki točno zaokružen odgovor donosi po **jedan** bod, ukupno **dva** boda.

b) Učenik/učenica obrazlaže osobine svojim riječima.

Mima je pohlepna jer tijekom ručka jede tri tanjura juhe te zahtijeva da joj Peričina majka zamota pitu kako bi je mogla jesti navečer kod kuće i govori o tome kako bi se jako ljutila da je nema pokraj sebe kad ju poželi pojesti.

Nepristojna je jer ne vodi računa o tome da bude dovoljno juhe za sve (Perici je ostalo samo pola tanjura) te naređuje osobi kod koje u gostima da joj spremi pitu kako bi je ponijela kući što nije pristojno.

Točno obrazložena osobina donosi **jedan** bod, a smisleno povezane rečenice u obrazloženju napisane u skladu s hrvatskim standardnim jezikom još **jedan** bod, ukupno **dva** boda.

4. Učenik/učenica odgovara svojim riječima.

G. Fulir nije iskren prema Perici jer mu govori da ode crtati pokraj prozora zato što tamo ima svjetla, a zapravo želi da se Perica udalji kako bi on ostao sam s njegovom majkom.

Također se tobože jako zanimao za fotografije koje je gledao, a zapravo se samo želio što više približiti Peričinoj majci. Stisnuo joj je ruku što je značilo da joj se želi udvarati pa je, kad je vidio da je Perica to vidio, Pericu poslao da naslika konja.

Ako učenik/učenica navede primjere ponašanja g. Fulira kojima dokazuje njegovu neiskrenost te udvaranje Peričinoj majci, dobiva **jedan** bod, a još **jedan** bod ako su rečenice obrazloženja napisane u skladu s hrvatskim standardnim jezikom, dakle ukupno **dva** boda.

5. Učenik/učenica treba podcrtati sljedeće rečenice.

Tata je često za njega govorio: Stari će jednog dana izgorjeti ko baklja. A mama bi rekla. Piti si se ti od njega naučio. Ne pada jabuka daleko od stabla.

Točno podcrtane rečenice donose **jedan** bod.

6. a) Točna je rečenica:

Peričina majka nije bila iskrena prema g. Fuliru.

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

b) Učenik/učenica treba prepisati sljedeći dio teksta:

Mama je rekla za grostatu da je bio činovnik u poreznom uredu, a ja znam da je tamo bio podvornik...

Točno prepisan dio teksta donosi **jedan** bod.

c) Učenik/učenica odgovara svojim riječima.

Peričina je majka željela članove svoje obitelji prikazati obrazovanijima i na boljim društvenim položajima nego što su stvarno bili zato što je htjela ostaviti što bolji dojam na g. Fulira (željela mu se svidjeti).

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

7. a) Učenik/učenica treba prepisati rečenice:

Učitelj je rekao da moramo nešto napisati o šumi. Kako na nas djeluje šuma.

Točno prepisane rečenice donose **jedan** bod.

b) Točan je odgovor: **NE.**

c) Učenik/učenica odgovara svojim riječima.

Perica nije odgovorio na temu jer je trebao pisati o svojem odnosu prema šumi i doživljaju šume, a on je pisao o materijalnim koristima koje ljudi imaju od šuma, odnosno biljaka i životinja iz šuma.

Točno obrazloženje donosi **jedan** bod.

7. Točan odgovor glasi:

Pripovjedač događaje u tekstu **pripovijeda** istim redoslijedom kojim se oni događaju i takav se redoslijed naziva **kronološki** redoslijed događaja u književnome djelu. Svaki točan dio odgovora donosi po **jedan** bod, ukupno **dva** boda.

PRIJEDLOG OCJENJIVANJA

BODOVI	POSTOTCI	OCJENA
24 – 22	100 – 92 %	5
21 – 19	88 – 80 %	4
18 – 15	76 – 64 %	3
14 – 12	60 – 52 %	2
11 – 0	48 – 0 %	1

ČITANJE DRAMSKOGA TEKSTA S RAZUMIJEVANJEM

Rješenja zadataka i objašnjenje načina bodovanja

Na temelju Kurikuluma za nastavni predmet Hrvatski jezik za osnovne škole (Zagreb, 2019.) u pisanoj provjeri vrednuju se sljedeći ishodi:

OŠ HJ A.7.3.

Učenik čita tekst, izvodi zaključke i tumači značenje teksta.

Razrada ishoda

Učenik pojednostavnjuje složene podatke iz čitanoga teksta.

Učenik pronalazi dokaze i potkrepljuje zaključke do kojih je došao čitanjem.

OŠ HJ B.7.1.

Učenik vrednuje književni tekst tumačeći utjecaj književnoga teksta na oblikovanje stavova i vrijednosti.

Razrada ishoda

Učenik stavlja u odnos uzroke i posljedice u književnome tekstu.

Učenik uočava tematizira li tekst pojave i doživljava koje može prepoznati u vlastitom okružju.

Učenik argumentira vlastita zapažanja o književnom tekstu povezujući ih sa stečenim znanjem i iskustvom.

OŠ HJ B.7.2.

Učenik tumači književni tekst na temelju čitateljskoga iskustva i usporedbe s drugim tekstovima primjenjujući znanja o književnosti.

Razrada ishoda

Učenik razlikuje, imenuje i u tekstu prepoznaje dijalog, monolog, didaskalije, čin i prizor.

Učenik oblikuje uratke u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje na temelju usvojenih jezičnih vještina

Rješenja i bodovanje zadataka

1. a) Učenik/učenica dobiva **jedan** bod za izricanje dojma o tekstu jednom riječju pod uvjetom da je u b) dijelu zadatka **taj odgovor** obrazloženo.
b) Za smisleno obrazloženje učenik dobiva **jedan** bod. Za jezično ispravno napisanu rečenicu ili rečenice učenik/učenica dobiva još **jedan** bod, ukupno **dva** boda u ovom dijelu zadatka.
2. **Eleonora i Vitez Željeznog Srca**
Učenik/učenica za svako ispravno napisano ime dobiva po **jedan** bod, ukupno **dva** boda.
3. a) Osim glavnih likova, u igrokazu je prisutan i **narator**.
Za točan odgovor učenik dobiva **jedan** bod.

b) Učenik/učenica odgovara svojim riječima.

Uloga naratora jest da gledateljima objašnjava radnju ili razmišljanja i osjeća je likova te da potiče kretanje radnje na različite načine (naredbom da započne oluja i slično).

Za točan odgovor učenik/učenica dobiva **jedan** bod.

4. a) Vitez iz igrokaza čezne za susretom s neprijateljem.

Za točan odgovor učenik/učenica dobiva **jedan** bod.

b) Učenik/učenica treba zaokružiti **NEUSTRAŠIVOST**.

Za točno zaokruženu riječ učenik dobiva **jedan** bod.

c) Učenik treba prepisati dio naratorove rečenice:

... ali se Vitez Željeznog Srca nije bojao ničega, baš ničega, pa čak ni kiše.

Za točno prepisani dio rečenice učenik/učenica dobiva **jedan** bod.

5. Učenik/učenica odgovara svojim riječima:

Princeza se zabunila govoreći o vremenu jer je priželjkivala ljubav (zaljubljenost, da se zaljubi...).

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

6. Učenik/učenica odgovara svojim riječima:

Princeza je dobra osoba jer je odlučila pomoći vitezu usprkos tomu što on na nju dotad nije obraćao pažnju i nije ju primjećivao prolazeći pokraj njezina dvorca.

Učenik/učenica dobiva **jedan** bod ako u odgovoru navede da je princeza dobra osoba zato što je odlučila vitezu pomoći, a ako dopuni objašnjenje time da mu je odlučila pomoći usprkos tome što on nju nije dotad primjećivao, dobiva još **jedan** bod, ukupno **dva** boda u zadatku.

7. a) Veći dio dramskoga teksta, najčešće se obilježava dizanjem i spuštanjem zastora ili osvjetljavanjem i zamaćivanjem pozornice.

Dio dramskoga teksta koji obilježava ulazak ili izlazak nekog lika sa scene (pozornice).

čin

prizor

Učenik/učenica dobiva po **jedan** bod za svaki točno napisan dio dramskoga teksta, ukupno **dva** boda u zadatku.

b) Učenik/učenica treba prepisati rečenicu:

Na pozornicu sa suncobranom dolazi princeza.

Točno prepisana rečenica donosi **jedan** bod.

8. Učenik/učenica treba u tekstu zaokružiti ovaj dio:

PRINCEZA: Gle, što je to? Netko je usred livade ostavio staro željezo. Tako nagrdjivati prirodu, sramota! (*Čuje se mumljanje iz oklopa.*) Pa to izgleda... (*Mumljanje.*) Izgleda kao da nekog ima unutra! (*Princeza obilazi oko viteza.*) Taj oklop, nešto mi je poznat. Kao da sam ga već negdje vidjela... Joj, pa to je onaj, znam već koji! Praviti ću se da ga ne vidim!!! Pa da. Proći ću pokraj njega kao što je i on prolazio pokraj mene! (*Princeza pjevuši. Pravi se da ne primjećuje viteza.*) A što ako je u nevolji? (*Princeza se okreće prema vitezu.*) Sigurno ne može izaći iz te zahrđale limenke. I sada očajnički treba pomoć. A nema nikoga da mu pomogne. Nikoga, osim mene! Pa ništa, moram ga izbaviti, kad već on nije mene... Viteže?!... Viteže?! (*Princeza obilazi oko viteza i kucka ga po oklopu.*) Halo? Ima li koga?!

Točno zaokružen monolog donosi **jedan** bod.

9. Učenik/učenica podcrtava dio koji smatra smiješnim i obrazlaže zašto je taj dio teksta smiješan (zbog neočekivanosti, zbog nesporazuma likova, zbog načina izražavanja lika, zbog nepotrebnog pitanja (Princeza? I to ženska?).

Učenik/učenica dobiva **dva** boda ako je smisleno obrazložio/obrazložila komičnost rečenica koje je podcrtao/podcrtala. Ako obrazloženje ne odgovara podcrtanim rečenicama, učenik/učenica ne dobiva bodove.

10. Učenik/učenica dobiva **jedan** bod ako napiše **monolog** (a ne dijalog), još **jedan** bod ako je monolog **smisleno povezan s radnjom** pročitana ulomka, sljedeći **bod** ako unutar teksta postoje i **didaskalije** te posljednji **bod** ako u rečenicama monologa nema većih pravopisnih i gramatičkih pogrešaka. Učenik/učenica ukupno može dobiti **četiri** boda u ovome zadatku.

Rješenja i bodovanje zadataka

1. a) Učenik/učenica dobiva **jedan** bod za izricanje dojma o tekstu jednom rečenicom pod uvjetom da je u b) dijelu zadatka **taj odgovor** obrazložio.
b) Za smisleno obrazloženje učenik dobiva **jedan** bod. Za jezično ispravno napisanu rečenicu ili rečenice učenik/učenica dobiva još **jedan** bod, ukupno **dva** boda u ovom dijelu zadatka.

2. Eleonora i Vitez Željeznog Srca

Učenik/učenica za svako ispravno napisano ime dobiva po **jedan** bod, ukupno **dva** boda.

3. a) Osim glavnih likova, u igrokazu je prisutan i **narator**.
Za točan odgovor učenik dobiva **jedan** bod.
b) Učenik/učenica treba prepisati rečenicu:
Kiša je padala sve jače, ali se Vitez Željeznog Srca nije bojao ničega, baš ničega, pa čak ni kiše.
Za točno prepisanu rečenicu učenik/učenica dobiva **jedan** bod.
c) Vitezova osobina je **neustrašivost (hrabrost, smionost...)**.
Za točan odgovor učenik/učenica dobiva **jedan** bod.
4. a) Učenik/učenica treba zaokružiti sljedeći dio teksta:
VITEZ: I sad ja, zbog onog glupog konja, moram pješačiti. (viče) Evo me, mrski neprijatelju! Stižeeeeeem! Možda ne baš tako brzo kao prije, ali ipak stižem. (Vitez se sve teže kreće.) Uh, nisam znao da je ovako teško hodati... Jedva da više nogu mogu pokrenuti... A i ruku. Moj oklop. Pa on je zahrđao. Od kiše.
Točno zaokružen dio teksta donosi **jedan** bod.
b) Vitez iz igrokaza čezne **za susretom s neprijateljem**.
Za točan odgovor učenik/učenica dobiva **jedan** bod.
c) Točan je odgovor: **DJETINJASTA**.
Točan odgovor donosi **jedan** bod.

d) Učenik/učenica odgovara svojim riječima.

Čežnja je djetinjasta zato što vitez uopće ne zna tko mu je neprijatelj i zašto mu je netko neprijatelj, on želi sresti „mrskoga neprijatelja” da bi opravdao svoje viteštvo i dokazao svoje junaštvo koje je zapravo samo sebi svrhom.

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

5. a) Točan je odgovor: Princeza je **dobra** osoba.

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

b) Učenik/učenica odgovara svojim riječima.

Princeza je dobra osoba jer je odlučila pomoći vitez u sprkos tomu što on na nju dotad nije obraćao pažnju i nije ju primjećivao prolazeći pokraj njezina dvorca.

Učenik/učenica dobiva **jedan** bod ako u odgovoru navede da je princeza dobra osoba zato što je odlučila vitez u pomoći, a ako dopuni objašnjenje time da mu je odlučila pomoći usprkos tomu što on nju nije dotad primjećivao, dobiva još **jedan** bod, ukupno **dva** boda u zadatku.

6. Učenik/učenica odgovara svojim riječima.

Do nesporazuma između viteza i princeze došlo je stoga što vitez nije mogao vidjeti tko mu kuca na oklop pa je mislio da je to neprijatelj i obraćao se neprijatelju, a princeza, koja je razgovarala s njim, mislila je da se obraća njoj.

Točan odgovor donosi **jedan** bod.

7. a) Dio dramskoga teksta koji obilježava ulazak ili izlazak nekog lika sa scene (pozornice).

Veći dio dramskoga teksta, najčešće se obilježava dizanjem i spuštanjem zastora ili osvjetljavanjem i zamračivanjem pozornice.

prizor

čin

Učenik/učenica dobiva po **jedan** bod za svaki točno napisan dio dramskoga teksta, ukupno **dva** boda u zadatku.

b) Učenik/učenica treba prepisati rečenicu:

Na pozornicu sa suncobranom dolazi princeza.

Točno prepisana rečenica donosi **jedan** bod.

8. Učenik/učenica dobiva **jedan** bod ako napiše **monolog** (a ne dijalog), još **jedan** bod ako je monolog **smisleno povezan s radnjom** pročitana ulomka, sljedeći **bod** ako unutar teksta postoje i **didaskalije** te posljednji **bod** ako u rečenicama monologa nema velikih pravopisnih i gramatičkih pogrešaka. Učenik/učenica ukupno može dobiti **četiri** boda u ovome zadatku.

PRIJEDLOG OCJENJIVANJA

BODOVI	POSTOTCI	OCJENA
23 – 21	100 – 91 %	5
20 – 18	86 – 78 %	4
17 – 15	73 – 64 %	3
14 – 12	60 – 52 %	2
11 – 0	47 – 0 %	1

